REDAKTIONEN ANBEFALER OGSÅ **SIDE 32:**

DLF-KONGRES '19: DET ER PÅ DAGSORDENEN

FAGBLAD FOR UNDERVISERE

folkeskolen

NR. 16 | 26. SEPTEMBER | 2019

SÅDAN FIK BEDER SKOLE RÅD TIL LEJRSKOLE

LÆS SIDE 10

50+

FÆRRE LÆRERE OVER 50 ÅR I FOLKESKOLEN

LÆS SIDE 6

FORFLYTTET UDEN VARSEL

Karen Thestrup Clausen har været 19 år på samme skole. Men en e-mail har brat ændret hendes arbejdsliv.

LÆS SIDE 22

Nyt, gratis undervisningsmateriale
om at analysere kortfilm i dansk

FOKUS PÅ KORTFILM

- Målrettet 7.-10. klasse
- Rummer bl.a. film, undervisningsforløb, elevopgaver og paralleltekster
- Materiale til undervisning og mundtlig prøve
- Fokus på både film og andre visuelle medier

Find det på filmcentralen.dk

FILM CENTRALEN

DET DANSKE FILMINSTITUT

Still fra *En tier* / Instr. David O'Neill

Anne Nybo fortæller, hvorfor hun er stoppet som lærer i folkeskolen.

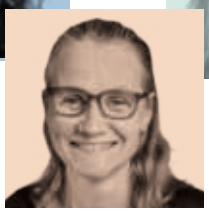

En lokal arbejdstidsaftale har sikret **Lisbeth Lykke Christensen** tid til forberedelse.

Pia Henriksen glæder sig til at debattere folkeskoleidealet ude på lærerværelset.

Hvem skal i den sorte gryde

På DLF-kongressen i næste uge vil lærerne vedtage et ideal for den gode folkeskole. Det er blandt andet her, at eleverne dannes til at indgå i demokratiet, ikke bare som styreform, men som livsform, som det udtrykkes.

Den livsform ser ud til at have svære vilkår i Holbæk:

»Der er /.../ ingen ansatte, der bliver forflyttet, fordi de stiller spørgsmål - heller ikke kritiske spørgsmål. Der er naturligvis for alle medarbejdere i Holbæk Kommune en ret til at stille spørgsmål. At sanktionere dette ville være et brud på ytringsfriheden. Der er ligeledes ingen, der bliver forflyttet uden varsel«.

Sådan skriver en direktør i Holbæk Kommune, efter at en lærer og byrådsmedlem, som har arbejdet på skolen i 19 år uden klager, uden varsel blev indkaldt til tjenstlig samtale om samarbejdsvanskeligheder og derefter forflyttet til en anden skole.

Der er således slet ingen sammenhæng mellem forflyttelsen, og at læreren i rollen som byrådsmedlem har været med til at vedtage en plan, som kan medføre forflyttelser af blandt andre skoleledere. Ej heller at hun har fortalt sine kolleger om en offentlig rapport om skimmelsvamp på skolen.

Siger kommunen.

DLF har nu indklaget sagen til ombudsmanden.

Set udefra er der flere paralleller til Erik Schmidt-sagen. Der er aldrig klaget over læreren før. Men efter flere møder om sagen - uden skoleleder, men med forvaltning - kommer ledelsen via forvaltningen frem med notater om, at læreren på lærermøder optræder kritisk og ved kropssprog, rullen med øjnene og fnysen tilkendegiver sin utilfredshed og spreder »dårlig stemning«.

Også for Erik Schmidt kom sagen i høj grad til at handle om hans optræden på et internt lærermøde.

I begge sager er der ingen, der påstår, at de to lærere ikke efterlever de beslutninger, som ledelsen træffer. Det handler om, hvad de *siger* og *gør* på lærermøder. Slog Erik Schmidt i bordet? Fnyser læreren i Holbæk?

Jamen herregud. En leder bør kunne leve med, at nogen udtrykker uenighed. Ja, ledelsen burde ovenikøbet selv invitere til dialog for at sikre, at alle vinkler er vendt inden en beslutning. Det kan måske også forebygge bordslåning og fnysen.

Hvis samarbejdet efter lederens mening begynder at skrante, er det mindste krav, at lederen tager det op med medarbejderen ansigt til ansigt. Notater, som åbenbart har ligget i en skuffe uden at være diskuteret med medarbejderen, tyder på en konfliktsky ledelse.

Sådan en sag spreder - trods direktørens indledende ord om det modsatte - utryghed. For hvem kommer i den sorte gryde næste gang? Får man noget at vide, inden man er på vej ned i gryden, eller opdager man det først, når vandet koger? Tager lærerne jahatten på af frygt for repressalier?

Det giver i hvert fald ikke en god demokratisk samtale om skolen, hvis de medarbejdere, som ved mest om hverdagen i skolen, er nødt til at klappe hælene sammen og klappe i.

Hanne Birgitte Jørgensen,
ansv. chefredaktør

HJO@FOLKESKOLEN.DK

Sælg flotte til/fra-kort

Tjen 3.000,- kr. til klassen

– og hjælp samtidig børn i nød

Alle klasser tjener

3.000,-

for hver kasse solgte kort

FRI RETUR-RET

Yderligere information/bestilling af kort:

www.tilfrakort.dk
mailtilfrakort.dk
Tlf. 30 89 89 62

Red Barnet

INDHOLD

10

16

Lejrskole på budget
Teamwork mellem skole, forældre og elever var nøglen til Beder Skoles lejrtur.

Plads til at gro
Anne Mette Maimann Al Ouf nyder at nørde igennem på Københavns Professionshøjskoles talentlinje for lærerstuderende.

22

Blev lærer straffet?

Ombudsmanden skal se på lærer Karen Thestrup Clausens forflyttelses-sag. DLF mener, at hendes ytringsfrihed er blevet krænket.

36

Folkeskole-idealet er klar

Efter tre års arbejde får lærerne nu et folkeskoleideal.

Farvel til folkeskolen

Hver tredje lærer over 50 år er forsvundet ... / 6

Hun elsker jobbet som lærer, men hun skal ikke tilbage ... / 8

Lejrskole

Livsduelighed på budget: »Man skal blande blod, hvis det skal lykkes« ... / 10

Spot ... / 15

Faglig fornøjelse

»På talentholdet tør vi ændre skolen« ... / 16

Folkeskolen.dk ... / 18

Forflyttet

Lærer og byrådsmedlem forflyttet uden varsel ... / 22

Lærerkreds: Holbæk Kommune skaber utryghed ... / 27

Skolechef: Naturligvis har lærere ytringsfrihed ... / 28

Ombudsmanden skal se på forflyttelsessag ... / 29

Debat

DLF mener ... / 30

Læserne mener ... / 30

DLF-kongres 2019

Lærerne holder kongres: Kampvalg om næstformandsposten og debat om arbejdstid ... / 32

Lærer: »Det betyder mest, at vi har fået sikret noget forberedelsestid« ... / 34

Folkeskoleidealet er klar til at møde verden ... / 36

Fagligt netværk

Sådan lykkes PLC med at skabe en læringskultur ... / 40

Anmeldelser ... / 42

Ledige stillinger ... / 46

Bazar ... / 48

Uskolet ... / 50

Hver tredje lærer over 50 år er forsvundet

Folkeskolerne er blevet over 6.000 erfarne lærere fattigere de seneste ti år. Danmarks Lærerforening oplever, at ældre lærere står først, når der afskediges. Skolelederforeningen peger på, at en stor lærergeneration er gået på pension.

TEKST | **SEBASTIAN BJERRIL**

Mens danskerne generelt bliver længere og længere tid på arbejdsmarkedet, fylder de erfarne lærere markant mindre på lærerværelserne, end de gjorde for ti år siden. Det viser tal fra Børne- og Undervisningsministeriet, som fagbladet *Folkeskolen* har fået adgang til.

Siden 2008 er antallet af lærere over 50 år reduceret med 6.625. Dengang havde 20.059 lærere en dåbsattest med 50 eller flere somre. I 2018 havde 13.434 det samme. Det svarer til, at der i dag er en tredjedel færre lærere over 50 år, end der var for ti år siden.

Dermed er en masse værdifuld erfaring forsvundet ud af folkeskolen - og det er et problem, mener flere af skolens parter.

I Danmarks Lærerforening har man haft en fornemmelse af, at det er de erfarne lærere, der står mest for skud under fyringsrunder på skolerne, fortæller formand for foreningens udvalg for arbejdsmiljø og organisation Thomas Andreasen.

Foreningen har derfor gennemgået alle fyringssager fra årets første fire måneder for at undersøge, om fyringerne har det med at hænge sammen med antallet af år på de afskedigedes dåbsattest.

»Det viser sig, at der er en tydelig overrepræsentation af lærere over 50 år blandt de lærere, der er blevet afskediget i år. Vi havde en fornemmelse af, at der godt kunne være en skævfordeling, men jeg er overrasket over, at den er så udtalt«, siger Thomas Andreasen.

Han fortæller, at foreningen i nogle kommuner har forhandlet godtgørelser til medlemmer, fordi der var for mange ældre lærere blandt de fyrede.

DLF: Aldersdiskrimination

Fra januar i år til udgangen af april fik 310 lærere den nedslående besked, at deres skole ikke forventede at have arbejde til dem på den anden side af sommerferien. Danmarks Lærerforening har gennemgået alle afskedigelserne, og her viser det sig, at 57 procent af de fyringsvarslede lærere var over 50 år - selv om gruppen af lærere i denne aldersgruppe samlet kun udgør 38 procent. De ældre lærere tegner sig derfor i den pågældende periode for en overrepræsentation på 19 procentpoint i afskedigelsesstatistikken.

Thomas Andreasen fortæller, at Lærerforeningen ser på de nye tal med stor alvor.

»Der er tale om aldersdiskrimination. Det kan vi naturligvis ikke acceptere. Det er helt klart noget, vi vil have et øget fokus på fremover. Man må ikke være mere udsat i forbindelse med afskedigelsesrunder, blot fordi man har nået en bestemt alder«, siger han og tilføjer, at tendensen ikke kun rammer den enkelte lærer.

»Det er et generelt problem for folkeskolen. Skolen mister en masse værdifuld erfaring, hvis det er dem med erfaring, man vælger at afskedige«, siger Thomas Andreasen.

Store årgange er stoppet

I Skolelederforeningen bekræfter formand Claus Hjortdal, at der er sket et videnstab i skolen, i takt med at gruppen af erfarne lærere er blevet mindre. Men det skyldes ikke, at lærere over 50 år er særligt udsatte, når kommuner afskediger. Hovedårsagen er ifølge ham, at skolerne har sagt farvel til nogle store lærerårgange.

»De fleste fra den store efterkrigsgeneration, som blev til rigtigt mange lærere, er gået på pension nu. Vi har haft en kæmpe udskiftning blandt både lærere og ledere, og det har givet et stort videnstab«, siger Claus Hjortdal og tilføjer, at udviklingen blandt andet har betydet, at omkring hver anden skoleleder er blevet udskiftet i perioden.

Men kigger man nærmere på tallene, kan faldet ikke alene tilskrives et farvel til store lærerårgange. I 2008 var gruppen af 40-49-årige lærere tæt på 11.000. Disse lærere har i dag alle passeret 50 år, men gruppen er skrumpet ind til 9.300 lærere, som i dag udgør gruppen af 50-59-årige.

Mange brænder ud

Afskedigelse eller naturlig afgang. Den massive nedgang blandt gruppen af ældre lærere kan ifølge lektor på Danmarks Institut for

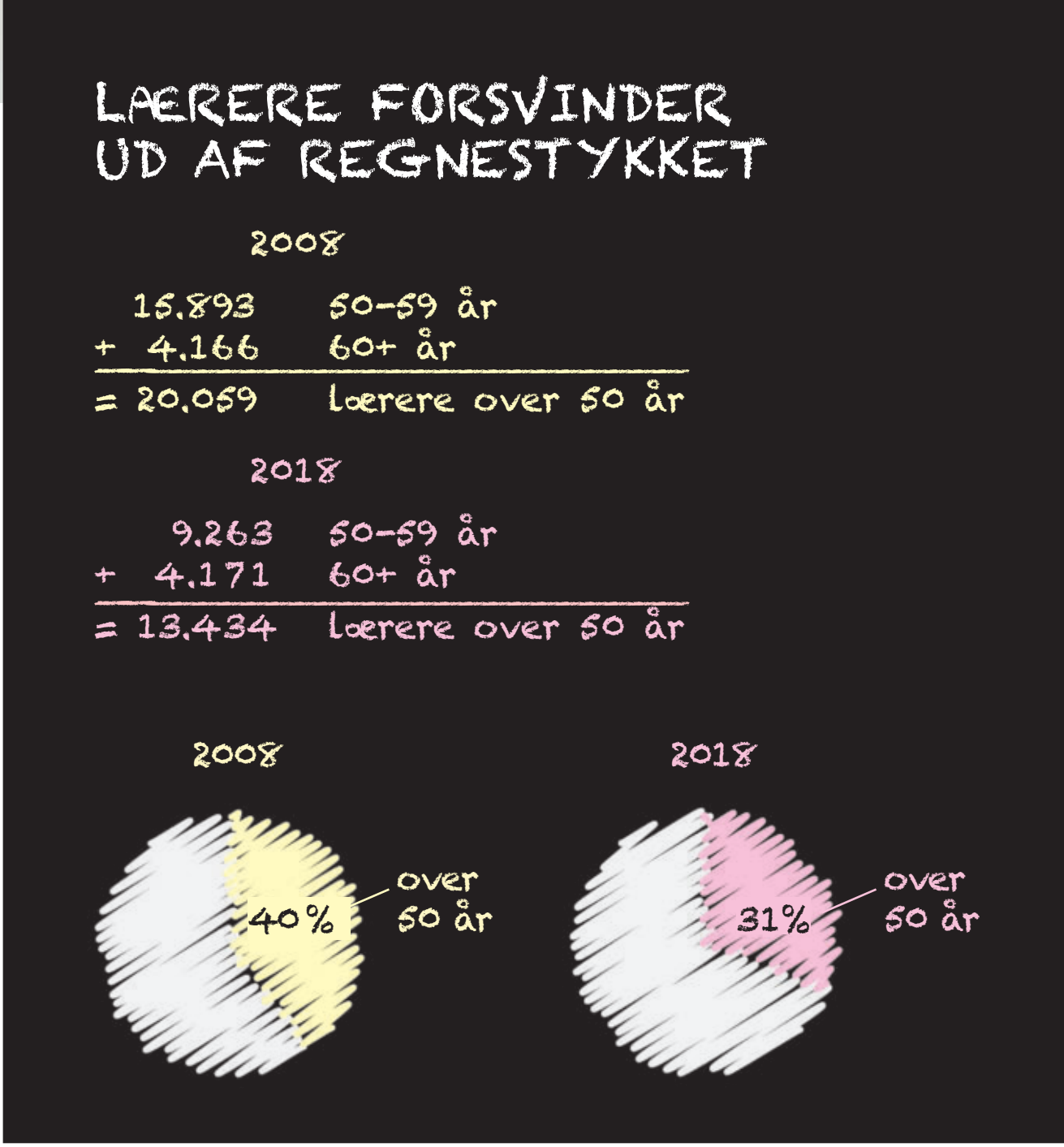

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet.

Pædagogik og Uddannelse Kari Kragh Blume Dahl også skyldes, at mange lærere oplever at brænde ud på grund af et forhøjet arbejdspres og derfor selv vælger at stoppe som lærer.

»Der er ingen forskningsmæssig forklaring på, hvorfor vi ser, at denne her gruppe af lærere er blevet meget mindre. Men man kan forestille sig, at der er nogen, der er brændt ud i den alder. Man ved, at læger og sygeplejersker brænder ud. Men der er ikke foretaget lignende undersøgelser for lærere og pædagoger, men man kan godt forestille sig, at noget lignende gør sig gældende«, siger hun.

Ifølge Kari Kragh Blume Dahl er det dog formentlig for simpelt kun at skyde skylden på aldersdiskrimination og generel udbrændthed. Arbejdet er også blevet sværere.

»Jeg tror også, at et af hovedproblemerne er, at mængden og kompleksiteten af opgaverne for lærerne er eksploderet. Der er mere inklusion, nye arbejdsmetoder og mere bureaukrati i form af Fælles Mål og læreplaner. Og så er der også forældresamarbejdet, som mange lærere har problemer med, hvor de oplever at blive ringet op på alle mulige forskellige tidspunkter og hele tiden spurgt ind til hvordan og hvorledes«, siger hun.

I KL afviser kontorchef i Arbejdsgiverpolitisk Center Louise Koldby Dalager, at der skulle være noget bemærkelsesværdigt ved, at de ældre lærere fylder mindre på lærerværelserne. Ifølge hende skyldes nedgangen, at der blev uddannet færre lærere fra midten af 1980'erne frem til midten af 1990'erne. »Det er den væsentligste årsag til, at der i 2018 var langt færre lærere i 50-59-årsalderen, end tilfældet var i 2008«, siger hun i en skriftlig kommentar.

Hun mener ikke, at nedgangen i antallet af lærere i gruppen 50-59-årige skiller sig ud i forhold til den generelle nedgang i antallet af lærere. Louise Koldby Dalager afviser også, at de ældre lærere er mere udsatte under fyringsrunder.

bje@folkeskolen.dk

Mød 51-årige Anne Nybo, der har valgt at stoppe som folkeskolelærer

Anne Nybo har mødt mange lærere, der har reageret ligesom hende, siger hun – som også har valgt at stoppe arbejdet i folkeskolen.

Hun elsker jobbet som lærer, men hun skal ikke tilbage

Øget pres fra forældre, for lidt ledelsesopbakning, mange elever med særlige behov og undervisning i et fag, hun ikke havde kompetencer i, blev for meget. Anne Nybo sagde farvel til folkeskolen.

Ny portal til ENGELSK i 7. - 10. klasse

Differentieret engelsk grammatik med øvelser, videoer og værktøjskasse.

- Gennemgår de grammatiske regler med eksempler. Differentieret i tre niveauer (blå/rød/grøn).
- Interaktive øvelser med respons og point.
- Grammatisk værktøjskasse.
- Videoer repeterer de grammatiske regler.
- Vælg selv danske eller latinske betegnelser.
- Af Hanne Wacher og Kim Kjærgaard (forfatterne til de meget solgte grammatik- og øvebøger "*Stifinderen*" og "*Step by Step*").

Prøv den **gratis** på www.andrico.dk

Forlaget Andrico
Mossøbrå 5 • 8660 Skanderborg • Tlf 86 57 92 19 • forlaget@andrico.dk • www.andrico.dk

TEKST | **HELLE LAURITSEN**

FOTO | **THOMAS ARNBO**

Sidste år forlod Anne Nybo et job, som hun elsker. Hun sagde farvel til jobbet som lærer efter 12 år. Hun er 51 år og en af de mange i statistikken, der er holdt op med at være folkeskolelærer.

»Jeg gik ned med stress, var sygemeldt et halvt års tid og vendte så tilbage til skolen. Men jeg havde det ikke ret godt. Der var for lidt opbakning fra ledelsen, for mange elever med særlige behov i nogle af klasserne og et øget pres fra forældrene. Jeg oplevede at stå meget alene«, fortæller Anne Nybo.

I dag arbejder hun som frivillig på Børnetelefonen, er i gang med at uddanne sig til coach og holder kurser i mindfulness for teenagepiger og for stressramte kvinder. Hun har også i en periode undervist et tvangsanbragt barn.

Ville være lærer

Anne Nybo fortæller, at det var børnene, der trak i hende, da hun i sin tid valgte at stoppe som bankrådgiver og vælge en ny karrierevej. Så selv om hun ville tjene en del mindre som folkeskolelærer, besluttede hun at tage læreruddannelsen.

»Jeg var virkelig glad for at være lærer. Jeg oplevede en god kontakt, når jeg kom på skolen med mine egne tre børn, og ville gerne arbejde for, at børn kunne trives og lære noget i skolen. Derfor valgte jeg at tage læreruddannelsen i Haslev, hvor jeg kunne læse og arbejde samtidig. Jeg tog linjefag i matematik, dansk, kristendom og billedkunst«.

Uddannelsen tog fire år. Det var en studieretning, man havde oprettet for at få ældre studerende ind med arbejdserfaring. Anne Nybo arbejdede så syv et halvt år på Havdrup Skole, og derefter fik hun arbejde på en skole på Frederiksberg. Her gik hun senere i gang med uddannelsen til matematikvejleder.

Kroppen reagerede voldsomt

»Jeg havde aldrig troet, at stress ville overgå mig, så det kom meget bag på mig, da det skete. Jeg tror, det skyldtes en meget urolig 1. klasse, nogle utilfredse forældre og nogle forvirrende lederbeslutninger. Jeg fik for lidt at vide om, hvad der var sat i værk over for enkelte børn«, forklarer Anne Nybo.

Stressen viste sig efter et skolefraværsrådsmøde, hvor nogle forældre havde fastholdt en meget negativ holdning over for skolen. Anne Nybo var til mødet sammen med ledelsen, mens et par kolleger var sygemeldt.

»Jeg brød totalt sammen over for ledelsen efter det møde. Jeg græd og følte mig helt alene. Jeg synes, ledelsen skulle have været mere på banen over for forældrene på mødet og ikke bare ladet dem køre derudad«.

Det blev til en sygemelding op til vinterferien. Hun havde hovedpine, kvalme og smerter i både bryst og mave. Da hun meldte sig syg og kunne slappe af, reagerede kroppen voldsomt. Hun var sygemeldt frem til slutningen af maj. Her vendte hun tilbage to dage om ugen, hvor hun passede sine vejlederopgaver.

Fik fag, hun ikke har kompetencer i

Efter sommerferien var hun tilbage på fuld tid med to nye klasser, lejrskoletur, undervisning af specialelever og sine opgaver som matematikvejleder. Indimellem havde hun det ikke ret godt. Fik mavesår, ondt i hovedet og gik til psykolog igen.

»Derhjemme blev vi enige om, at nu stopper jeg som folkeskolelærer. Jeg elsker jobbet, men jeg skal ikke tilbage. Jeg sagde op til nytår, og i februar 2019 begyndte jeg på en coachuddannelse, fordi jeg ønsker at hjælpe andre, inden de ender i samme situation som mig«.

Anne Nybo fortæller, at hun efter sygemeldingen fik et skema med timer i natur/teknologi, som hun ikke har kompetencer i. Det blev for voldsomt at skulle sætte sig ind i så meget nyt oven på stressen.

»Jeg bliver tit spurgt, om det var skolereformen, der gjorde udslaget, men den havde jeg det egentlig ikke så svært med. Jeg havde det værre med den modstand, befolkningen fik mod lærerne under lockouten, hvor der var en holdning om, at lærere ikke laver noget. Men især var det de mange opgaver i ustrukturerede rammer i skolen, som skulle klares, og så 28 elever i klassen inklusive både modtageelever og inkluderede elever med mange forskellige behov«, siger Anne Nybo.

Hun mener, at skolen er blevet en forretning, hvor man skal have elever og skemaer til at gå op, og derfor er der lærere, der skal undervise i noget, de ikke har kompetencer i.

»Det er urimelige vilkår, og når man så føler sig alene over for forældre, der stiller store krav, og man ikke oplever nok opbakning fra ledelsen, så går det galt«.

hl@folkeskolen.dk

LIVSDUELIGHEDSLEJR PÅ BUDGET:

»MAN SKAL BLANDE HVIS DET SKAL LYKKES«

BLOD,

Da Beder Skole besluttede, at eleverne skulle på lejrskole og træne deres livsduelighed, vidste de, at pengene var små. Men med hjælp fra skolebestyrelse, forældre og kommune blev lejren til virkelighed.

Man kan klare det meste, bare man hjælpes ad. Det er én af de ting, som eleverne lærer på Beder Skoles livsduelighedslejr.

TEKST:
CAROLINE SCHRØDER

FOTO:
SIMON JEPPESEN

»Eeendelig er vi her!«

Eleverne fra 0. klasse løber ned ad bakken mod den festivallignende teltplads, som er ved at skyde frem på en mark lidt uden for Malling ved Aarhus.

Ved de første telte står skoleleder Lars Lykkegaard klar med åbne arme. »Velkommen til lejren«, råber han for at overdøve lyden af knap 600 elever, der kæmper med blæst og teltdug eller løber rundt på toppen af bakken og kaster med afskåret hø og jordklumper.

De mørkegrå skyer truer med regn, men lige nu er jakkerne åbne, og latteren inde fra teltene tyder på, at Beder Skoles livsduelighedslejr har fået en god start. Det er skolelederen tydeligvis både lettet og stolt over.

»For mange år siden tog hele Beder Skole med bus til Søhøjlandet på lejrtur. Men det har vi ikke råd til mere. I stedet har vi arbejdet os frem til den her type lejrskole, der nærmest er en nulløsning«, siger han.

Beder Skole har genoplivet lejrturen, fordi skolen for halvandet år siden fik tre nye værdier: forpligtende fællesskab, udsyn og livsduelighed. De to første værdier har skolen markeret med en temadag og en emneuge - nu er turen så kommet til livsdueligheden.

»En lejrskole er en knaldgod byggesten på vejen mod at kunne klare livet. Her skal de bruge helt andre evner end dem, vi normalt ser i klassen«, siger Lars Lykkegaard.

Krav til forældrene

Mens 0.-klasserne spiser frokost, bakser eleverne fra 8. årgang med at hejse de store tipiformede telte, som de mindste skal sove i. På lejrskole lærer man nemlig at hjælpe hinanden, kommer det prompte fra elevrådsformand Clara Maria Wittendorff, der er i gang med at sætte pløkker i teltdugen.

»Vi har også malet skilte, så vi kan affaldssortere, vi skal selv hente aftensmaden, og nogle af os skal læse godnathistorier i aften«, fortæller hun.

Men det er ikke kun de ældste elever, der skal give en hånd med. I nærheden af landevejen står en stor trailer med soveposer, liggeunderlag og sportstasker, som en forælder har kørt ud til pladsen, mens eleverne gik de tre kilometer fra Beder til Malling.

»Lige så snart man får ideen, skal ledelsen, medarbejderne og forældrene sætte sig ned, blande blod og blive enige om, at det skal lykkes«, fortæller Lars Lykkegaard. »Men der har selvfølgelig været noget debat, for vi har krævet meget af forældrene«.

Derfor har Beder Skole fra starten meldt ud, at man som forældre ikke behøvede at hjælpe til - men at lejrskolen kun ville blive til noget, hvis skolens personale fik en hånd.

»Og heldigvis ligger skolen i et område, hvor forældrene er resursestærke og gerne træder til«, siger skolelederen.

Derfor kommer der senere på aftenen et hold forældre, som har lavet aftensmad til elever og lærere. Det samme sker også i morgen tidlig, når skolen skal have morgenmad. Forældrene har også sagt ja til, at de overtager undervisningen på skolen den første mandag efter lejrturen, så lærerne kan afspadsere.

Anne Harrits er mor til tre drenge på Beder Skole og formand i skolebestyrelsen. Også hun har oplevet forældre, der har været i tvivl om, hvorvidt lejrskolen var en for stor mundfuld for skole, elever og forældre.

»Vi ved, at vi har forventet meget af forældrene - og vi har lært, at det kræver, at vi hurtigt kan svare på, hvilke opgaver skolen gerne vil have forældrene til at løse. Jo hurtigere vi kan melde ud, at der skal leveres morgen- og aftensmad, køres bagage og være et par nattevagter, desto hurtigere får vi skabt en tryghed omkring projektet hos forældrene. De erfaringer tager vi helt sikkert med os, hvis vi skal holde lejr igen«, siger hun.

SÅDAN BLEV DER RÅD TIL LEJRSKOLE

For at holde lejrskole på budget har Beder Skole benyttet sig af både Aarhus Kommune og forældrenes hjælp:

- Aarhus Kommune har blandt andet sørget for, at Beder Skole gratis kunne låne marken, hvor lejrpladsen har ligget. Move Aarhus har frivilligt arrangeret stjerneløbet for eleverne, mens Beder Skole har lejet materialer til stjerneløbet og en håndfuld telte fra Uno Friluftscenter.

- Forældrene har også hjulpet til med telte, de har kørt bagage ud til lejrpladsen samt lavet og afleveret mad til klasserne på lejrturen. Forældrene har også indvilliget i at overtage undervisningen en skoledag, så lærerne kan få den nødvendige afspadsering.

Under stjerneløbet var eleverne på Beder Skole blevet fordelt på tværs af klasser. Mens de mindste koncentrerede sig om øvelserne, fik de ældste elever lov til at prøve at lede en gruppe og få samarbejdet til at fungere.

Sammenhold og personlige grænser

Eleverne fra 9. klasse begynder at samle sig i bunden af teltpladsen med laminerede numre i hænderne. Det store stjerneløb skal til at starte, og resten af skolen begynder at lede efter deres holdnummer - de mindste med tallet skrevet på håndfladen. Da to drenge fra 1. klasse finder deres hold, får de highfives fra drengene i 9. klasse.

Stjerneløbet, som spreder sig over 24 poster, er arrangeret af det kommunale tilbud Move Aarhus. Reb, spande, bolde, presenninger, cykler, buer og meget andet er fra Uno Friluftscenter, der blandt andet låner friluftsog undervisningsgrej ud til kommunens skoler. Nogle steder er eleverne i gang med at løfte hinanden gennem et »spindelvæv« af reb, andre laver popkorn over bål, og ved cyklerne hjælper de ældste elever med at skubbe de mindste op ad bakken - og holder godt fast i dem, hvis de også vil have hjælp til at komme ned igen.

Christian Østergaard Pedersen er lærer i 5. klasse og har været med i det pædagogiske udvalg, der fik ideen til livsduelighedslejren. Han siger:

»X-faktoren ved at være på lejrskole er, at vi er væk fra de vante rammer og fra mor og far. Og så er alting lidt mere vildt. De lejede toiletvogne lugter, vi har slået telt op i blæsevejr - og hvis vejrudsigten holder, får vi en hel del regn senere. Det er en kæmpe fællesskabsoplevelse og et sted, hvor eleverne også kan få personlige sejre. Jeg glæder mig til at komme tilbage på skolen, for når vi ser tilbage på lejren, kan vi bruge oplevelserne som et 'livsdueligt referencepunkt', hvis eleverne synes, noget er svært«.

Christian Østergaard Pedersen har ikke selv været med til at planlægge lejrturen, da han gik på barsel. Men han er meget imponeret over, hvad det er lykkedes skole og besty-

Det giver appetit at slå en lejr op. Lærer Christian Østergaard Pedersen er i gang med at dele kage ud til en flok sultne elever.

relsen at stable på benene på et lavt budget: »Skolebestyrelsen har virkelig været god til at opsøge heldet«, siger han og refererer blandt andet til Move Aarhus, som har arrangeret stjerneløbet, og til marken, som lejren bliver holdt på. Den har Beder Skole fået lov til at låne af Aarhus Kommune og den landmand, som dyrker jorden.

Man glemmer ikke en lejrtur

Efter stjerneløbet starter en gruppe elever fra indskolingen en omgang stikbold. Skyerne er blevet mørkere, og de første dråber begynder at falde over teltene. Børnehaveklasseleder Rasmus Godsk kigger skiftevis på boldspillet og himlen, klar til at stoppe legen og hive eleverne i regntøjet, hvis det bliver nødvendigt.

»Det var jo ret nemt at sidde i foråret og planlægge, at vi skulle på lejrtur. Noget andet er at være her nu«, siger han. Det er regnen og udsigten til at skulle sove med 0.-klasserne, der kun har gået tre uger i skole, som gør situationen lidt spændende, synes han.

»I slutningen af året har man jo helt glemt, hvor svært det kan være for dem at sige farvel til mor eller far om morgenen«.

Derfor har Rasmus Godsk og hans kollegaer trænet med eleverne i 0. klasse. De har blandt andet brugt en dag på at sætte telt op, rulle soveposer ud og få læst godnathistorie. Han er dog stadig glad for, at skolen er på lejrskole. »Det er en oplevelse, man aldrig glemmer«, siger han.

»Egentlig så vi gerne, at eleverne selv lavede mad og havde flere praktiske gøremål. Men fordi vi kun har et døgn på lejren, har vi prioriteret, at eleverne hjælper med lejretableringen og ellers primært skal bruge tiden på fællesaktiviteter«, siger skoleleder Lars Lykkegaard.

Forældre hjælper gerne til

Regnen begynder så småt at tage fat, og Rasmus Godsk kalder på stikboldspillerne. Men med udsigten til at få

HVORDAN GIK NATTEN?

Folkeskolen har selvfølgelig været i kontakt med børnehaveklasselærer Rasmus Godsk for at høre, hvordan natten gik for Beder Skoles 0.-klasser.

Klokken otte gik elever og lærere som planlagt i seng og læste godnathistorie. Derefter faldt alle stille og roligt i søvn – også Rasmus Godsk, indtil han hører den kvindelige klassepædagog råbe om hjælp. Ved titiden er et telt blæst af, og ni piger ligger under regnen i deres soveposer. Efter en hurtig evakuering til de andre telte falder der dog igen ro over lejren.

»Et par elever havde været forbi om dagen og sagt, at de nok gerne ville hjem om aftenen. Men vi havde ikke et eneste barn, vi måtte ringe hjem om. Det er jeg virkelig imponeret over. I det hele taget synes vi på 0. årgang, at det er gået over al forventning. Det er så ærgerligt, at man ikke gør det fast, for eleverne rykker sig virkelig«, siger Rasmus Godsk.

regntøj på vil gruppen hellere ind i teltene og hygge sig.

Mens det meste af skolen lukker teltdørene, begynder eleverne fra 8. og 9. klasse at bevæge sig over marken til en række borde, som er stillet op i vejkanten. Nogle elever er pakket godt ind, mens andre tydeligt fortryder, at de efterlod regnbukserne i teltet.

Biler begynder at parkere i siden, og forældre med pølsehorn, pizzasnegle og supper stiger ud i regnen og rækker maden til eleverne. Stine Kurzmann Lundberg er sammen med en anden forælder kommet med aftensmad til den 0.-klasse, som hendes datter er startet i. Oven i skolestarten blev hun også kastet direkte ind i planlægningen af lejrskolen, men det er helt fint, synes hun.

»Der har været meget at se til, men jeg synes, det er i orden, når det handler om at give dem en god lejr«, siger hun. »Nu er det bare spændende, om vi bliver ringet op senere, eller om hun klarer det i nat. Det må tiden jo vise«.

csc@folkeskolen.dk

Beder Skole har grønt flag, og derfor skal der selvfølgelig affaldssorteres på lejrskolen. Elevernes miljøgruppe og elevrådet er gået sammen om at male skraldeskilte.

SPOT

VED CAROLINE SCHRØDER/CSC@FOLKESKOLEN.DK

Illustration: Frederik S. Troels-Smith

Hvordan hjælper man en ven i sorg?

Hvad er sorg? Og hvordan støtter man bedst en kammerat, der er i sorg? Det kan dine elever få lov til at reflektere over og diskutere på Kræftens Bekæmpelses nye hjemmeside læromsorg.dk.

Undervisningsmaterialet varer fire lektioner og er bygget op om animationsfilmene om Alfred, der mister sin far. Eleverne lærer blandt andet, at sorg ikke går over, og de får ideer til, hvad man kan gøre, når en klassekammerat mister en forælder.

Læromsorg.dk henvender sig til elever mellem 3. og 6. klasse og kan bruges i dansk eller sundhed og trivsel.

Find materialet her: *læromsorg.dk*

Gør klassen til plastikhelte

Plastikhelteskolen er et nyt online-undervisningsmateriale, der tager udgangspunkt i elevernes egen hverdag med plast. Igennem tekster og film med youtuberen Plastikhelten Henning lærer eleverne om plastens historie, egenskaber, nedbrydning og udfordringer med plast i naturen – særligt i havet.

Undervisningsmaterialet henvender sig til natur/teknologiundervisningen i 5. og 6. klasse og opfordrer til, at man som lærer tager kontakt til en lokal plastvirksomhed og involverer dem i undervisningen. Plastikhelteskolen er udgivet af plastindustrien, Plastic Change og Det Økologiske Råd.

Find materialet her: *plasticchange.dk/undervisningsmateriale-plastikhelteskolen*

Kender du årets digitale lærerteam?

Er du i et lærerteam, hvor I brænder for at give eleverne digitale udfordringer? Eller er der et team på din skole, der altid kommer med de kreative, digitale ideer? Så er det nu, du kan nominere dem til årets digitale lærerteam.

Foruden æren belønnes vinderteamet også med en tur med fly og hotel til verdens største uddannelses- og teknologievent, Bett 2020, i London. Prisen er skabt af Lærerbloggen, Danmarks it-vejlederforening og forlaget Clio. Fristen for indstillinger er den 1. oktober.

Nominer her: *laererbloggen.dk/nominer-team*

de STORE læser

30.-31. januar 2020 – Helnan Marselis Hotel, Aarhus

Konference om danskfagets kerneområder

Hør bl.a. om læse-, fremstillings-, fortolknings- og kommunikationskompetence og ikke mindst prøverne i dansk. Mød Nina Christensen, Steffen Larsen, Pernille Tjellesen, Mette Eike Neerlin, forsanger i Folkeklubben Kjartan Arngrim og Knud Romer m.fl.

viacfu.dk/destorelaeser

Få viden til at vælge
VIA Center for Undervisningsmidler

UCN
CENTER FOR UNDERVISNINGSMIDLER

»Jeg er ingen Einstein til biologi«

AF CAROLINE SCHRØDER
FOTO: LARS JUST

»Jeg føler egentlig ikke, at jeg er en Einstein til biologi. Men det behøver jeg heller ikke for at være en del af talentlinjen Copenhagen Honours College på Københavns Professionshøjskole. Vi er blevet valgt på baggrund af vores ihærdighed for at lære og udvikle os, og den definition af et talent kan jeg meget bedre genkende mig selv i.

Selv om det er et hold for lærerstuderende med naturvidenskabelige fag, bliver vi ikke undervist i mikroorganismer eller kredsløb. I stedet har vi innovation, netværksdannelse og projektledelse. Vi har også Journal Club, hvor vi læser en række forskellige artikler og rapporter om naturfaglig didaktik og bagefter bruger fire til fem timer på at diskutere emnerne. En gang lagde vi to lektioner sammen og diskuterede i otte timer. Det var fedt at få lov til at fordybe sig på den måde.

Vores diskussioner og undervisning har gjort mig mere kritisk. Jeg er eksempelvis begyndt at tænke mere over, hvorfor ét emne er vigtigere at lære om end et andet. Det gælder, både når jeg selv skal udvikle et undervisningsforløb, og når jeg undervises på læreruddannelsen.

Det bedste ved at være en del af Copenhagen Honours College er vores projekter med partnerskabsskolerne. Alle projekterne er forskellige. Mit projekt handler om åben skole, hvor jeg kontakter samarbejdspartnere, udvikler undervisningsforløb og evaluerer. Jeg har for eksempel arrangeret, at en 5.-klasse skal besøge en skovfoged og lære om naturgenopretning.

På læreruddannelsen lærer vi, at rammefaktorerne, det vil sige arbejdsvilkårene og rutinerne på skolerne, er det, der særligt får betydning for vores arbejde som nyuddannede lærere. I vores projekter med partnerskabsskolerne får vi erfaring med, at vi sagtens kan ændre på rammerne, hvis vi selv tager initiativet. Det er faktisk hele ideen bag Copenhagen Honours College. Vi skal blive lærere, der tør lede projekter og tage nye initiativer ude på skolerne«.

csc@folkeskolen.dk

Lige nu er lærerstuderende Anne Mette Maimann Al Ouf i gang med at arrangere et åben skole-forløb for sin partnerskabsskole i Hillerød. Her skal eleverne i 5. klasse blandt andet besøge en skovfoged.

FAGLIG FORNØJELSE

Der findes regler, krav, elever og kolleger, der har indflydelse på lærernes undervisning. Nogle gange er indflydelsen positiv. Andre gange irriterende. Men lige meget hvad sker der noget godt en gang imellem. Vi spørger lærerne, hvornår de sidste gang gik ud ad skoleporten med løftet pande og smil på læben.

Mød lærerstuderende **Anne Mette Maimann Al Ouf,** der går på Copenhagen Honours College, Københavns Professionshøjskoles talenthold for naturfagsstuderende. De studerende lægger 30 ECTS-point oven i deres læreruddannelse fordelt over fire semestre, som de blandt andet bruger på innovation, projektledelse og partnerskabsprojekter.

16. september 2019 | kl. 14.27

Det lille fald i lærernes undervisningstid kan skyldes, at man prioriterer anderledes ude i kommunerne, mener DLF.

Lærernes undervisningstid er faldet en smule

Hver lærer underviser i snit fem timer mindre om året i de yngste klasser og 12 timer mindre i de ældste end for tre år siden.

For andet år i træk er de danske læreres arbejdstid ikke kommet med i OECD's rapport. Men folkeskolen.dk har fået tallene, der viser, at hver enkelt lærers arbejdstid, der går direkte til undervisning, er faldet en smule fra henholdsvis 784 timer i 2015 til 779 i 2018 for 0.-6.-klasselærerne og fra 784 til 772 for 7.-9.-klasselærerne.

»Det er jo kun en lille smule, det er faldet«, understreger formand for Lærerforeningens overenskomstudvalg Gordon Ørskov Madsen. »Og det skyldes i hvert fald ikke, at kommunerne har fået bedre økonomi og har ansat flere lærere«.

»Men det kan skyldes, at man prioriterer resurserne anderledes ude i kommunerne. Vi kan se, at flere kommuner og lærerkredse i de lokale arbejdstidsaftaler bevidst prioriterer kvaliteten i undervisningen og derved lægger vægt på tid til forberedelse og tid til samarbejde om undervisningen, og det kan så være på bekostning af noget undervisningstid. Men vi er jo slet ikke i mål, og det er en meget lille tendens«, understreger han.

Lige efter at lærernes arbejdstidsaftale blev erstattet af lov 409, og eleverne med reformen fik langt flere skoletimer, steg lærernes undervisningsandel markant. Men nu viser den seneste opgørelse et lillebitte fald i, hvor mange timer hver lærer bruger på undervisning. Både fagundervisning, understøttende undervisning og anden tid, hvor lærerne er sammen med eleverne – det såkaldte udvidede undervisningsbegreb – er talt med.

kra@folkeskolen.dk

11. september 2019 | kl. 17.00

Køge Kommune anbefaler sine skoler at udskyde Aula til nytår

Skolernes nye kommunikationsplatform, Aula, skal efter planen tages i brug i uge 43. Men Køge Kommune har nu taget beslutningen om, at udrulningen af Skoleintras afløser i den midtsjællandske kommune bør vente endnu en postgang. Det er på grund af frygt for datasikkerheden og bøvl med en række funktioner, at skolerne nu anbefales at udskyde ibrugtagningen af Aula til nytår. Det oplyser skolechef Søren Thorborg i en e-mail til kommunens skoleledere, som folkeskolen.dk er kommet i besiddelse af.

FIK DU LÆST:

Skoleleder synger ugeplans-frustrationer ud

10. september 2019 | kl. 16.00

Ny aftale i Norddjurs: **Mulighed for at forberede sig hjemme**

Efter et år, hvor hver tiende lærer i Norddjurs Kommune er blevet fyret, er der grund til lidt optimisme. Lærerforeningen har nemlig indgået en ny aftale med Norddjurs Kommune. Der er ikke tale om en arbejdstidsaftale, men om en tilstedeværelsesaftale, hvor lærerne kan vælge at lægge fire timers individuel forberedelsestid væk fra skolens rammer. I den tidligere Fix-Flex-aftale havde lærerne i Norddjurs kun tre flekstimer, der skulle holdes på skolen.

10. september 2019 | kl. 15.14

Markant flertal i Randers Byråd søger fritagelse fra nationale test

Også Randers Kommune melder sig nu klar til at søge om at fritage skolerne fra kravet om ti obligatoriske nationale test til alle skoleelever. 27 ud af 31 byrådsmedlemmer stemte for fritagelsen, som skal ske som et frikommuneforsøg. Fire kommuner har tidligere i år sendt ansøgninger om fritagelse fra testene til Undervisningsministeriet – Albertslund, Aarhus, Kerteminde og Hvidovre.

Desuden er der ansøgninger på vej fra blandt andet København, Gribskov, Sønderborg, Esbjerg, Fredensborg og Holbæk.

10. september 2019 | kl. 11.00

Nye OECD-tal: **Klassekvotienten stiger hurtigst i Danmark**

I Sydkorea, Japan, Tyskland og gennemsnitligt i OECD-landene sidder der i dag færre elever i klasselokalerne end i 2005. Sådan er det ikke i Danmark. Her er klassekvotienten steget, så hver lærer i gennemsnit skal undervise 21 elever ad gangen. Faktisk nævner rapporten, at Danmark med en stigning på otte procent fra 2005 til 2017 er det land, hvor klassekvotienten i udskolingen er steget allermest. Danske fri- og folkeskoler er i denne rapport under ét, men klassekvotienten er højest i folkeskolen.

8 %

18. september 2019 | kl. 19.19

To tredjedele af forældrene: **Manglende inklusionsstøtte skader undervisningen**

Tre ud af fire forældre vurderer, at den manglende støtte til elever med særlige behov påvirker undervisningen i folkeskolen negativt, viser en Epinion-måling for Danmarks Lærerforening. »Det hed sig jo i starten, at pengene fulgte med barnet, og det må vi konstatere ikke er tilfældet på grund af den pressede økonomi i kommunerne. I dag skal man løse en utrolig kompleks inklusionsopgave, uden at der er de nødvendige midler eller hænder, der er brug for«, siger Jeanette Sjøberg, formand for undervisningsudvalget.

11. september 2019 | kl. 15.50

Litteratur på læreruddannelsen:
Det er for uambitiøst

»Al respekt for mine medstuderende: Men der er alt for lidt litteraturforståelse på læreruddannelsen, og jeg fatter det ikke!« næsten tordnede debattør og lærerstuderende Geeti Amiri ud i Fællessalen på Christiansborg, hvor bogbranchen og aktørerne på folkeskoleområdet var samlet, da kulturministeren officielt skulle modtage oplægget til en ny national læsestrategi.

Geeti Amiri fortalte blandt andet, hvor chokeret hun var over, at næsten ingen af hendes medstuderende kendte forfatteren Amalie Skram, der regnes for en af det moderne gennembruds vigtigste forfattere.

»Men man kan vel dårligt bebrejde dem, når læreruddannelsens litteraturundervisning er uambitiøs«, fortsatte hun. Og opfordrede til ikke at glemme at inddrage skolen i det videre arbejde med en national læsestrategi.

folkeskolen.dk

Mest læste:

- Folkeskolelærer slår alarm: »Jeg kan ikke sende min datter i folkeskolen«
- Skoleleder synger ugeplans-frustrationer ud
- Køge Kommune anbefaler sine skoler at udskyde Aula til nytår

Mest kommenterede:

- Folkeskolelærer slår alarm: »Jeg kan ikke sende min datter i folkeskolen«
- Inklusion og co-teaching kræver et nyt syn på eleverne
- Køge Kommune anbefaler sine skoler at udskyde Aula til nytår

16. september 2019 | kl. 05.00

TEMA GHETTOPAKKEN

Skoleledere: Vi er ofre for lovsjusk med ghettopakken

Loven om træk i børnechecken ved ulovligt fravær er trådt i kraft. Men bekendtgørelsen er ikke kommet endnu, og skolelederne ved ikke, hvad de skal gøre.

En ny lov i ghettopakken har siden skoleårets start i august forpligtet landets skoleledere til at registrere elevers ulovlige fravær, så deres forældre i værste fald kan trækkes i børnechecken.

Men i september har skolelederne stadig ikke modtaget Undervisningsministeriets bekendtgørelse, der ellers skal orientere dem om, hvordan de skal håndtere den nye fraværsregistrering og samtidig sikre, at det gøres ensartet over hele landet.

Det skaber irritation blandt skolelederne, der føler, at de gøres til ofre for »lovsjusk og dårligt politisk håndværk«, fortæller formanden for Skolelederforeningen, Claus Hjortdal, der netop har gennemført en stribe dialogmøder med skoleledere over hele landet.

»Vi er dybt frustrerede over at blive tvunget ind i det her bøvl, som man ikke engang politisk har fået helt på plads endnu. Skolelederne er frustrerede over, at de nu skal sidde og være sindssygt opmærksomme på, hvordan de registrerer, for det kan jo få juridiske konsekvenser«, siger skoleledernes formand til folkeskolen.dk.

»Hvis der er nogle forældre, der klager over, at de ikke får udbetalt deres børnepenge, skal man jo juridisk kunne dokumentere, at det har fundet sted«.

Han oplyser, at Undervisningsministeriet hidtil ikke har kunnet gøre ham klogere på, hvornår den omstridte bekendtgørelse sendes ud.

»Det er jo helt uhørt at vedtage noget, der kan indebære økonomisk straf for nogen, hvor den lovgivning, der hører til, er ukendt. Det er jo helt grotesk«.

ebm@folkeskolen.dk

13. september 2019 | kl. 15

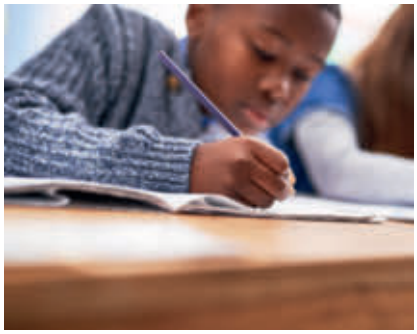

Skole med 96 procent tosprogede undgår sprogprøver: DF kræver ændring

På Søndervangskolen i Viby er flere end ni ud af ti elever tosprogede, men skolen er ikke omfattet af de obligatoriske sprogprøver. På regeringens liste over ghettoskoler står skoler, hvor mere end 30 procent af eleverne er bosat i boligområder, der inden for de seneste tre år har været på listen over udsatte boligområder. Det gælder altså ikke Søndervangskolen og otte lignende skoler, som folkeskolen.dk har fundet frem til. Det kommer bag på forligskredsen og skal ændres hurtigst muligt, mener Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti.

11. september 2019 | kl. 10.29

Integration i skolekantinen: »Det vildeste, jeg har gjort som skoleleder«

Otte syriske flygtninge, et spritnyt produktionskøkken og en stor omprioritering af madkundskab er hovedingredienserne i en stor satsning på Mølleskolen i Ry. Det hele startede med, at virksomheden Madfærd bankede på døren til skoleleder Kristian Tofts kontor.

»De havde en ide om mad til alle elever. De ville lave en madordning i Skanderborg med værdier om maddannelse og madmod, og så havde de en fed integrationsdagsorden også. De havde indgået en aftale med jobcentret om at få flygtningekvinder i gang«, siger han.

Målet er, at eleverne i 5. og 6. klasse efter efterårsferien kommer i en rullende ordning, hvor alle madkundskabstimer afløses af ophold i køkkenet i små grupper af en uges varighed ad gangen. Når madordningen kører, skal alle elever kunne købe frokost for 25 kroner om dagen.

18. september 2019 | kl. 06.53

Støttepartier: Milliard til lærernes arbejdstid skal på finansloven

Det blev ikke til en ekstra millliard til ansættelse af flere folkeskolelærere i aftalen om kommunernes økonomi. Men regeringens tre støttepartier har ikke givet op og kræver, at pengene kommer på finansloven for 2020. »Det kan ikke vente længere med at sikre en bedre balance mellem folkeskolens opgaver og resurser«, opfordrer Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Enhedslisten regeringen i et fælles skriv.

12. september 2019 | kl. 09.08

238 skoler har søgt Nordea-fondens pulje til udeskole

Bålpander, fiskenet og snitteknive. Skoler over hele landet har søgt midler fra Nordea-fondens udeskolepulje, der oprindeligt var på to millioner kroner. Fonden er meget tilfreds med interessen for fondsmidlerne, og derfor har man nu besluttet at tilføre en ekstra million i puljen, så flere skoler kan få gavn af midler, der kan gøre det sjovere at bringe undervisningen ud i naturen. Hver skole kan søge om udstyr for op til 5.000 kroner.

18. september 2019 | kl. 06.57

Lykketoft kritiserer lovindgrebet i lærerlockouten i ny bog

Forløbet omkring lærerlockouten i 2013 og det efterfølgende lovindgreb over for lærernes arbejdstid er et eksempel på, at Helle Thorning-Schmidt var »fejlcastet« som partiformand og statsminister, skriver tidligere partiformand Mogens Lykketoft i en ny bog. Ifølge netmediet Piopio langer han i sin selvbiografi også hårdt ud efter Bjarne Corydon, der var finansminister i Thorning-Schmidt-regeringen.

Køb hos BENNS og få:
55 års erfaring • Lave priser • 24 timers vagttlf.
Skræddersyet produkt • Tidsbesparelse
Hjælp til fagligheden • Egen konsulent

BERLIN Togpris er via Padborg

Tog 4d/3n	Bus 3d/2n	Fly 4d/3n
725,-	685,-	895,-

HAMBORG Togpris er via Padborg

Tog 4d/3n	Bus 3d/2n	Rutebus 4d/3n
765,-	820,-	995,-

MÜNCHEN Togpris er via Padborg

Tog 5d/4n	Bus 6d/3n	Fly 5d/4n
2.586,-	1.615,-	2.298,-

Priser er FRA-pris i kr./person inkl. transport i 3-stjernet bus, tog eller fly på økonomiklasse, overnatning på hostel i flersengsværelser inkl. morgenmad. For mere information om priserne - se www.benns.dk/studietur. Prisen for tog er baseret på fritransport med DSB til enten Padborg eller Rødby. For mere info. om priserne - se www.benns.dk/studietur.

Ring 65 65 65 63 | group@benns.dk

BENNS

LÆRER OG BYRÅDSMEDLEM FORFLYTTET UDEN VARSEL

Personalemappen indeholdt ingen problematiske sager, alligevel blev lærer og byrådsmedlem **Karen Thestrup Clausen** forflyttet til en anden skole i Holbæk Kommune. Forflyttelsen faldt sammen med byrådets anbefalinger til en anden ledelsesstruktur på blandt andet skoleområdet.

TEKST: **HELLE LAURITSEN** • FOTO: **PETER HELLES ERIKSEN**

Det gule tørklæde har Karen Thestrup Clausen fået af sine elever i 1. klasse. Det blev afleveret sammen med vin og chokolade, som stod ved døren til hendes hus, en dag hun kom hjem i sommerferien. Hun fik ikke selv mulighed for at sige farvel til sine klasser inden forflyttelsen.

Da lærer Karen Thestrup Clausen som byrådsmedlem for Enhedslisten tirsdag den 21. maj var på arbejdstur til Orø sammen med Holbæks borgmester, så hun, at hun havde fået post i sin e-boks. Hun loggede på og fik et chok. Her stod, at hun skulle til tjenstlig samtale om forflyttelse. Det var første gang, hun overhovedet hørte tale om forflyttelse. Hun var målløs.

Karen Thestrup Clausen har været lærer på Skovvejens Skole, afdeling Jyderup, i 19 år og har en personalemappe uden pletter. Den tjenstlige samtale skulle handle om samarbejdsproblemer med skolens ledelse, stod der i mailen. Men ledelsen ville ikke være til stede ved mødet. Den tjenstlige samtale var med skolechefen. Sådan havde man »vurderet, at det skulle være«, fik hun at vide.

To dage senere, torsdag den 23. maj, møder Karen Thestrup Clausen op til tjenstlig samtale på forvaltningen i Holbæk Kommune. Hun har sin tillidsrepræsentant og DLF's advokatfuldmægtig med sig som bisiddere til samtalen, men de får ikke noget konkret at vide om, hvad problemerne skulle være.

I alt er der tre forhandlingsmøder med skolechefen, Holbæk Lærerkreds og DLF uden konkrete eksempler på, hvad Karen Thestrup Clausen eventuelt skulle have gjort forkert. Efter det tredje møde modtager næstformanden i kredsstyrelsen så pludselig en række notater, som skoleledelsen har samlet over et par år.

I notaterne skriver ledelsen, at Karen Thestrup Clausen »spreder dårlig stemning«, »udviser manglende tillid til ledelsen«, »sætter spørgsmålstegn ved alle de beslutninger, du ikke er enig i«, og det kommer til udtryk ved »negativt kropssprog«, rullen med øjnene og fnysen. Skoleledelsen oplever, at hun modarbejder dem og vil diskutere de beslutninger, som lederen har truffet. Intet af dette er omtalt i hendes personalemappe. Karen Thestrup Clausen og tillidsrepræsentanten har aldrig tidligere hørt om dette.

Målet med den tjenstlige samtale er klart at forflytte Karen Thestrup Clausen til en anden skole i kommunen.

Blev flyttet fra specialtilbud

Karen Thestrup Clausen har altid arbejdet med børn, der har særlige behov, så skolen gav hende en AKT-uddannelse (adfærd, kontakt, trivsel). Derefter oprettede man et specialtilbud til børn på Skovvejens Skole, sådan at man kunne beholde flere af eleverne på skolen. I dette tilbud blev Karen ansat sammen med en anden lærer og en pædagog.

For to år siden fik de tre at vide, at de nu skulle søge deres egne stillinger på grund af omstrukturering. De søgte alle tre. Den anden lærer og pædagogen fik genansættelse i specialtilbuddet. Men Karen Thestrup Clausen blev ikke genansat i samme stilling. Den erfarne speciallærer blev i stedet overflyttet til almenklasserne, som hun fik rigtig mange af.

Hun fik ingen forklaring, når hun spurgte om årsagen. Ingen andre i specialtilbuddet har speciallæreruddannelse eller AKT-uddannelse.

Det var også i 2017, at Karen Thestrup Clausen gennem sit byrådsarbejde blev præsenteret for en rapport om problemer med skimmelsvamp på Skovvejens Skole, afdeling Jyderup. I byrådet fik lokalpolitikerne at vide, at der heldigvis ikke opholdt sig børn i de berørte områder - der var tale om personalerum og administration. Men Karen Thestrup Clausen sad med rapporten og kunne se, at der var børn i flere af de svamperamte lokaler - og det påpegede hun.

»Det var en offentlig rapport, og jeg sagde, at jeg naturligvis ville orientere mine kolleger om, at der var skimmelsvamp i de omtalte lokaler«, siger Karen Thestrup Clausen.

Hun oplever, at afdelingslederen i den anledning siger til hende, at hun »har overskredet alle beføjelser«.

Efter den episode føler Karen Thestrup Clausen, at det begynder at stramme til mellem ledelsen og hende.

Får anvist fire mulige skoler

Karen Thestrup Clausen får fire skoleforslag med hensyn til forflyttelsesmuligheder. Hun vælger Børnespecialcenter A-afdelingen i Tølløse.

Holbæk Kommunes HR-afdeling skriver om forflyttelsen, at samarbejdet mellem skoleledelsen og Karen Thestrup Clausen fungerer utilfredsstillende: »Skoleledelsen vurderer, at du udviser manglende tillid til skoleledelsen, hvilket vanskeliggør et tilfredsstillende samarbejde. En manglende tillid, der kommer til udtryk ved, at du har vanskeligt ved at acceptere de ledelsesmæssige dispositioner og beslutninger«.

I brevet står også: »Ledelsen ved Læring og Trivsel vurderer ikke, at ansvaret for det utilfredsstillende samarbejde alene kan tilskrives dig. Der skal altid to parter til

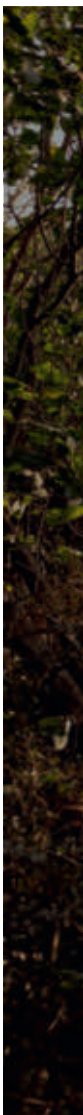

et samarbejde. Meget kunne og burde formodentlig have været håndteret anderledes, hvilket er beklageligt ikke er sket. Det vurderes dog nu, at et fremtidigt tilfredsstillende samarbejde mellem dig og skoleledelsen på Skovvejens Skole ikke er realistisk. Holbæk Kommune har dog ikke grund til at betvivle, at samarbejdet mellem dig og skoleledelsen andetsteds kan fungere tilfredsstillende«.

På det tidspunkt omkring sommerferien, hvor Karen Thestrup Clausen bliver forflyttet, har hun sammen med andre politikere i kommunalbestyrelsen netop udarbejdet et oplæg til en ny ledelsesstruktur i Holbæk Kommune. Noget, der blandt andet vil berøre skoleledelser.

Kolleger skriver bekymringsbrev

Da kollegerne på Skovvejens skole, afdeling Jyderup, bliver orienteret om forflyttelsen, indkalder de til møde i faglig klub. De skriver et såkaldt bekymringsbrev til kommunen. I brevet giver lærerne udtryk for, at de er chokerede over, at Karen Thestrup Clausen er blevet tvangsforflyttet uden forvarsel.

»Det, der ryster os, er, at kommunens skolechef ikke råber vagt i gevær og insisterer på, at der afholdes et mæglingsmøde mellem de implicerede parter. Vores indtryk er, at der i denne sag udelukkende er blevet lyttet til skolens ledelse, hvilket giver en utryghed for alles ansættelsesforhold«, skriver de.

Lærerne spørger, om hver enkelt af dem kan blive forflyttet uden varsel, fordi de for eksempel er for kritiske. Er det kutyme i Holbæk Kommune, at der ikke afholdes formøder/tjenstlige samtaler, før en forflyttelse af ovenstående karakter finder sted? Er det kutyme i Holbæk Kommune, at det er skolechefen, som agerer ledelsens forlængede arm i sådan en sag, og enhver mulighed for dialog om sagen dermed elimineres?

Lærerne skriver også, at Karen Thestrup Clausen er afholdt som lærer og kollega, udfører sit arbejde til punkt og prikke, er en god samarbejdspartner. »Karen stiller kritiske spørgsmål i de rigtige sammenhænge, på lærermøder og lignende. Det er vores indtryk, at selv om Karen Clausen ikke er enig i de beslutninger, som ledelsen træffer, udfører og efterlever hun dem altid loyalt«.

VAREDEKLARATION

SÅDAN HAR VI GJORT

Fagbladet *Folkeskolen* har fået Karen Thestrup Clausens samtykke til at læse sagen igennem, herunder referater af de i alt tre tjenstlige samtaler, der fandt sted 23. maj, 29. maj og 4. juni. I de to sidste deltog advokatfuldmægtig fra DLF Camilla Bengtson også. DLF har fået aktindsigt i personalepapirerne, herunder de notater, som skoleledelsen senere fremsender – og som ikke fandtes i Karen Thestrup Clausens personalemappe. De er blevet lagt ind i personalemappen 13. juni 2019. De berørte parter har fået mulighed for at udtale sig. Skolelederen har takket nej, og skolechefen har valgt at skrive et svar på mail i stedet for at svare på spørgsmål i et telefoninterview.

I kommunens svar ridses regler om ret og pligt til omplacering op, hvis der er omstruktureringer eller behov for flytning af kompetencer. En direktør skriver på kommunaldirektørens vegne: »Der er dog ingen ansatte, der bliver forflyttet, fordi de stiller spørgsmål - heller ikke kritiske spørgsmål. Der er naturligvis for alle medarbejdere i Holbæk Kommune en ret til at stille spørgsmål. At sanktionere dette ville være et brud på ytringsfriheden. Der er ligeledes ingen, der bliver forflyttet uden varsel«.

Der står også i svaret til lærerne, at »forflyttelse ikke sker uden forudgående dialog«. Og at »I den konkrete sag har ledelsen vurderet, at chef for Læring og Trivsel, Julie Becher, skulle afholde samtalen«.

Men Karen Thestrup Clausen fik intet varsel om forflyttelsen før indkaldelsen til tjenstlig samtale om forflyttelse. Og dialogen var vanskelig, da skoleledelsen fra afdeling Jyderup slet ikke var til stede ved de tre møder om Karen Thestrup Clausens forflyttelse.

»Ledelsen mener, at jeg har et negativt kropssprog og spreder negativ stemning«, siger Karen Thestrup Clausen. Det er den forklaring, hun får, da hun spørger om, hvad hun har gjort forkert.

»Har jeg kvajet mig?«

I 2017 med sagen om skimmelsvamp på skolen kommer skolelederen ifølge Karen Thestrup Clausen for at »lukke sagen ned« på lærerværelset foran hendes kolleger.

»Jeg går hen til ham og siger, at han ikke skal forsøge at lukke munden på mig, når jeg har byrådskasketten på. Det er måske dér, jeg gør noget forkert og kvajer mig«, siger Karen Thestrup Clausen. I hvert fald bliver hun kaldt hen på skolelederens kontor, hvor han fortæller, hvordan en ny struktur skal bygges op, og hvor han siger, at han synes, at hun spreder dårlig stemning på lærerværelset.

»Jeg spørger ham, om det er nu, jeg skal have min tillidsrepræsentant med til mødet, men han svarer 'nej, nej'«, husker Karen Thestrup Clausen.

På et tidspunkt fortæller skolelederen hende, at han har hørt, at hun har været kritisk på lærerkredsens generalforsamling.

»Jeg kan ikke huske, hvad jeg skulle have sagt, men jeg tror, at jeg har fortalt, at vi havde et dårligt psykisk arbejdsmiljø på skolen. Men tænk, at nogle bringer noget videre fra en kredsgeneralforsamling til skoleledelsen«, siger hun.

Karen Thestrup Clausen oplyser, at hun har været til medarbejderudviklingssamtaler med ledelsen, og dér er der ikke blevet nævnt noget om samarbejdsproblemer. I en periode har hun endda været konstitueret leder for specialtilbuddet på skolen.

Hun fortæller også, at flere medarbejdere på skolen er sygemeldt med stress i foråret 2018, og i den anledning overtager hun en klasse, fordi ledelsen gerne vil have, at hun tager over.

»Jeg har altid gjort meget ud af at skelne mellem mit lærerjob og mit byrådsjob. Jeg bruger kommandovejene og kunne ikke drømme om at fortælle forældrene, at jeg for eksempel er uenig i en beslutning, der er taget på skolen«.

Må ikke sige farvel til klassen

Da Karen Thestrup Clausen har været til tjenstlig samtale i maj 2019 og har fået at vide, at hun skal forflyttes, skal hun til forældremøde med en klasse. Det er svært, synes hun, for hun må ikke fortælle elever og forældre, at hun ikke længere skal have klassen. Afdelingslederen siger, at hun bare skal fortælle, at fagfordelingen endnu ikke er faldet på plads.

Karen Thestrup Clausen prøver at komme til forældremødet, men hun kan ikke. Hun har det for dårligt og ender med at sygemelde sig. Alligevel forsøger hun at få afsluttet nogle opgaver på skolen.

»Jeg sidder en morgen på en af lærerarbejdspladserne på skolen og er ved at skrive elevplaner, da afdelingslederen kommer forbi og spørger, hvor længe jeg har tænkt mig at sidde dér. Han fortæller, at jeg skal aflevere nøgler og computer mandag. Jeg spørger, om jeg er bortvist, men får intet svar. Jeg er chokeret over, at jeg så pludseligt skal forflyttes, og jeg får ikke lejlighed til at sige farvel til hverken elever eller forældre«, siger en berørt Karen Thestrup Clausen.

»Der er også kolleger, jeg har arbejdet sammen med i 19 år. At forlade skolen på den måde føles som en dårlig skilsmisse«.

Holbæk Lærerkreds sørger for, at hun bliver fritstillet under sygemeldingen. Det betyder, at hun stadig kan passe sit arbejde i byrådet.

Skal have genskabt tilliden

Arbejdsmiljørepræsentant Anne Fabiansen på Skovvejens Skole, afdeling Jyderup, kalder det en meget trist sag, der

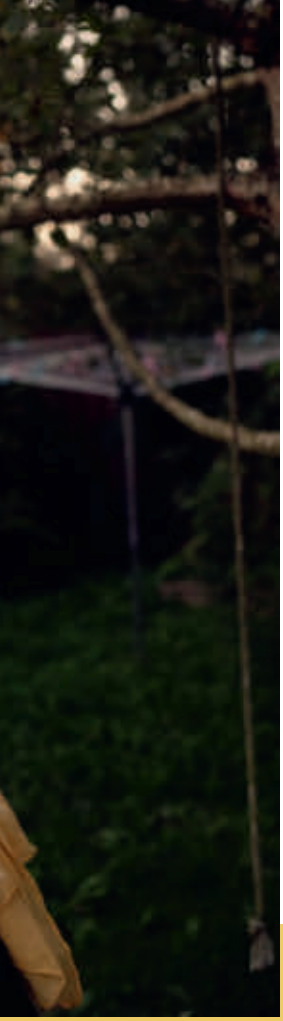

set med hendes øjne kunne være løst på så mange andre måder.

»Karen Thestrup Clausen har passet sit arbejde til punkt og prikke, der har ingen klager været over hende, hun er over 60 år og har været her på skolen i 19 år. Jeg forstår slet ikke, hvorfor hun skulle forflyttes. Det er efter min vurdering ikke i orden«.

Anne Fabiansen oplever, at forflyttelsen skaber utryghed blandt personalet på skolen. Derfor skrev faglig klub et bekymringsbrev til Holbæk Kommune.

Også tillidsrepræsentant Louise Villadsen taler om, hvordan den pludselige forflyttelse skaber utryghed hos kollegerne.

»Kommunen har efter min mening ikke overholdt de formelle procedurer. Karen har ikke været indkaldt til tjenstlige samtaler om samarbejdet. På mødet med skolechefen opdagede vi, at beslutningen om forflyttelse allerede var taget. Det kom bag på mig. Jeg har fortalt skolens daglige ledere, at vi skal reparere på tilliden, hvis jeg som tillidsrepræsentant skal kunne passe på mine kolleger«, siger Louise Villadsen.

Tillidsrepræsentanten fortæller, at der nu er eksterne konsulenter involveret i en proces for at bedre samarbejdet mellem ledelse og lærere, så arbejdsmiljøet, arbejdsglæden og den gensidige tillid kan genskabes på Skovvejens Skole, afdeling Jyderup.

»Det er hårdt arbejde. Der er en stor utryghed, og kollegerne spørger naturligt mig, hvordan de kan vide, hvad ledelsen har på dem«, siger Louise Villadsen.

hl@folkeskolen.dk

Lærerkreds:
Holbæk Kommune skaber utryghed

Holbæk Kommune har ikke handlet i overensstemmelse med god forvaltningsskik, skriver Holbæk Lærerkreds i juni ud til sine medlemmer. Det handler om forflyttelsen af Karen Thestrup Clausen.

»Kommunen skaber en grundlæggende utryghed hos lærerne, hvis man kan skride til en så voldsom sanktion uden at have levet op til normale forvaltningsretlige krav«, siger kredsformand Hans Junker.

»Der er ingen skriftlig dokumentation, og der har ikke været afholdt formelle møder med Karen Thestrup Clausen, så hun har ikke haft mulighed for eventuelt at ændre på noget eller rette op på noget, og den lokale skoleledelse sender sagen videre til højeste myndighed – skolechefen. Det skaber utryghed, og det er rigtig skidt«.

Hans Junker fortæller, at de i kredsstyrelsen undrer sig over indkaldelsen til tjenstlig samtale med skolechefen, i stedet for at sagen håndteres ude på skolen.

»Vi vælger at se på Karen Thestrup Clausen som lærer og ikke drage hendes politiske arbejde ind i sagen. For os handler det om at kunne være tryg i sit job, og at man altid prøver at løse eventuelle problemer lokalt. Vi prøvede at forhandle en løsning på plads, som alle parter kunne leve med, men det ville kommunen ikke«, siger Hans Junker.

> »Kommunen skaber en grundlæggende utryghed hos lærerne, hvis man kan skride til en så voldsom sanktion uden at have levet op til normale forvaltningsretlige krav«.
>
> **Hans Junker,**
> formand for Holbæk Lærerkreds

Han fortæller, at det er første gang, kredsen oplever, at en skoleledelse ikke deltager i en tjenstlig samtale.

»Vi tænker, at når ledelsen vælger at køre sagen op til højeste myndighed, så må de virkelig have noget belastende. Men det har de jo ikke. Det eneste, de siger – uden dokumentation – er, at samarbejdet i deres vurdering ikke fungerer, og det er efter vores vurdering bare ikke godt nok«.

Kredsformanden fortæller, at man ellers har et godt samarbejde med kommunens administration, så kredsen er meget uforstående over for håndteringen af sagen. Han fortæller også, at kredsen oplever en stigende brug af tjenstlige samtaler på skolerne.

hl@folkeskolen.dk

Skolechef:
Naturligvis har lærere ytringsfrihed

Fagbladet *Folkeskolen* har henvendt sig til skoleleder Bo Pedersen på Skovvejens Skole, afdeling Jyderup, for at få en kommentar om forflyttelsen. Han skriver i en mail, at han ikke har mulighed for at udtale sig i den konkrete sag på grund af sin tavshedspligt. Han henviser til skolechef i Holbæk Kommune, Julie Becher.

Skolechefen ønsker at svare på mail, hvor hun skriver, at hun gerne vil citeres for følgende:

»Det er korrekt, at der har været en personalesag på Skovvejens Skole, afdeling Jyderup. Her har vi forflyttet en medarbejder til en anden skole. Grundet min tavshedspligt kan jeg ikke udtale mig om personalesager, og derfor kan jeg heller ikke kommentere på indholdet af sagen.

Jeg kan dog overordnet sige, at forflytninger ikke er hverdagskost. Vi forflytter heller ikke medarbejdere uden forudgående varsel, og der skal være gode grunde til at gennemføre en forflytning. Derfor er der heller ikke grund til generel frygt for forflytninger hos vores medarbejdere på folkeskolerne i Holbæk Kommune.

Når en personalesag opstår, er det altid en ledelsesmæssig vurdering, hvem der skal føre eventuelle samtaler. Det kommer an på en individuel bedømmelse af sagen«.

Folkeskolen ville gerne have stillet opfølgende spørgsmål om de notater, der dukkede op undervejs om Karen Thestrup Clausen, om hvor de har været opbevaret, og om man som offentligt ansat og politisk valgt i Holbæk Kommune har ytringsfrihed.

På mail svarer Julie Becher, at man som offentligt ansat og som folkevalgt »naturligvis har ytringsfrihed«.

hl@folkeskolen.dk

TAG DINE ELEVER MED PÅ OPDAGELSE

→ I dette efterår afholder Microsoft Education en konkurrence for danske skoleklasser i Minecraft: Education Edition - det hele ender med en stor Build Battle finale på vores kontor i Lyngby i december. Læs mere om konkurrencen her: **aka.ms/MinecraftBattle**

→ Som optakt afholder vi to begynder workshops, hvor du kan lære, hvordan du kan bruge Minecraft: Education Edition i din undervisning. Du kan finde tilmeldingslink til de to workshops og alle vores andre gratis events på **aka.ms/EduDKEvents**

→ Hvis du ikke har mulighed for at deltage, kan du tage en online træning på: **aka.ms/MinecraftKursus**

→ Minecraft er et spil, hvor man sammen går på opdagelse i – og udvikler opfindsomme verdener eller har mulighed for at genopbygge virkeligheden. Minecraft: Education Edution er en særlig udgave af det populære spil, hvor der er mulighed for at udforske både kodning, kemi og 3D-print samt værktøjer til dokumentation og input. Download spillet gratis på: **aka.ms/Download**

Microsoft

OMBUDSMANDEN SKAL SE PÅ FORFLYTTELSESSAG

Danmarks Lærerforening har sendt Karen Thestrup Clausens forflyttelsessag til Folketingets ombudsmand. Det virker, som om ledelsen ønsker at straffe læreren og knægte hendes ytringsfrihed, siger advokatfuldmægtig Camilla Bengtson fra DLF.

TEKST: **HELLE LAURITSEN** · FOTO: **PETER HELLES ERIKSEN**

»Vi har foreslået mægling eller coaching mellem skoleledelsen og læreren, men det er blevet afvist. Alle forsøg på at bedre eventuelle samarbejdsproblemer er blevet afvist, og i stedet er læreren blevet forflyttet efter 19 år på samme skole. For mig minder det om en straf. At man ønsker at straffe hende«.

Sådan ser advokatfuldmægtig Camilla Bengtson i Danmarks Lærerforening (DLF) på Karen Thestrup Clausens sag. DLF har derfor sendt en klage over Holbæk Kommunes forflyttelse af læreren til Folketingets ombudsmand. I klagen beder Lærerforeningen ombudsmanden om at tage stilling til:

1) om Holbæk Kommunes afgørelse lever op til de forvaltningsretlige principper om saglighed og proportionalitet?
2) om Holbæk Kommune har tilsidesat notatpligten i offentlighedsloven?
3) om Holbæk Kommune ved forflyttelsen har krænket Karen Thestrup Clausens ytringsfrihed som kommunalpolitiker?

Camilla Bengtson forklarer, at en forflyttelse fra én skole til en anden er en indgribende handling – og en forvaltningsretlig afgørelse. Derfor skal en forflyttelse være sagligt begrundet, og det skal være en beslutning, der er proportional med årsagen til forflyttelsen.

»For mig minder det om en straf. At man ønsker at straffe hende«.

Camilla Bengtson,
advokatfuldmægtig, DLF

»Det er her, kæden hopper af. Det er svært at sige, at forflyttelsen af Karen Thestrup Clausen er saglig eller proportional, når der intet ligger i Karens personalemappe om samarbejdsproblemer før kommunens beslutning om forflyttelse. Samtidig er det uhørt, at vi ikke har kunnet få lov til at tale med skoleleder og afdelingsleder. Det er dem, der mener, at de har samarbejdsproblemer med Karen, men de deltager ikke i den tjenstlige samtale, og de har heller ikke deltaget i de øvrige møder, vi har haft med kommunen. Kun skolechefen og en HR-konsulent har deltaget i samtalerne. Det har jeg aldrig oplevet før«, siger Camilla Bengtson.

»I min optik er forflyttelsen af Karen Thestrup Clausen ikke en proportional afgørelse, og derfor har jeg sendt sagen til ombudsmanden«, siger hun.

Knægtelse af ytringsfriheden

DLF har bedt om aktindsigt i Karen Thestrup Clausens personalemappe, men da der ikke ligger nogle akter om samarbejdsproblemer, har Camilla Bengtson intet modtaget.

»Vi har været til tre forhandlingsmøder med skolechefen i Holbæk Kommune, og først efter det tredje møde modtager næstformanden i Holbæk Lærerkreds nogle interne notater fra skoleledelsen. De bliver ikke sendt til mig, men til kredsen«, undrer Camilla Bengtson sig.

»Jeg har spurgt HR-afdelingen i Holbæk Kommune, hvor de notater har været opbevaret, og har nu endelig fået svar om, at de har ligget på skolelederens personlige drev. Det er bekymrende, at de ikke har været i personalemappen. Efter persondataforordningen skal den slags oplysninger være opbevaret korrekt og ikke bare ligge et tilfældigt sted«, siger advokatfuldmægtigen.

Camilla Bengtson mener, at sagen også handler om knægtelse af ytringsfriheden, og det er yderligere en grund til, at den skal til ombudsmanden.

»Forflyttelsen sker tidsmæssigt samtidig med, at et projektudvalg i kommunalbestyrelsen har udarbejdet en rapport om skolestrukturen. Karen Thestrup Clausen er en del af det projektudvalg, og der er tale om en rapport, der får ledelsesmæssige konsekvenser. Så det er meget nærliggende at tro, at der er en sammenhæng mellem rapporten og forflyttelsen«.

I DLF's klage til ombudsmanden står, at det udvalg, Karen Thestrup Clausen har deltaget i, har udarbejdet en række anbefalinger til kommunalbestyrelsen, som handler om at flytte en del af ledelsen fra områdeledere til daglige ledere på de enkelte skoler. Og at udvalget peger på, at man skal arbejde på at gøre gode ledere bedre, og at ledere, der ikke er egnede til at være ledere, ikke skal bedrive ledelse. Anbefalingerne fra udvalget blev fremlagt i kommunalbestyrelsen, samtidig med at Karen Thestrup Clausen fik indkaldelsen til den tjenstlige samtale.

hl@folkeskolen.dk

Et stærkt fællesskab

DLF MENER
AF DORTE LANGE
NÆSTFORMAND FOR DLF

Vi holder kongres i Danmarks Lærerforening (DLF) i de første dage i oktober. Kongressen betyder næppe nogen direkte forskel ude på skolerne, for det, der har umiddelbar betydning for lærernes arbejdsforhold, er blandt andet resursetildeling til skolerne og ledelsens samarbejde med lærerne og deres tillidsrepræsentant.

Men kongressen har stor betydning for det fællesskab, som DLF udgør på tværs af landet, og for hvor stærkt vores fællesskab kommer til at være i fremtiden. Vores fællesskabs styrke er afgørende for vores muligheder for at påvirke beslutninger både nationalt og i kommunerne og dermed få indflydelse på lærernes arbejdsforhold.

Vi kæmper for gode arbejdsforhold for lærerne, fordi det giver dem mulighed for at skabe den kvalitet i undervisningen, der sætter fremtidens unge i stand til aktivt at tage del i at udvikle vores demokrati.

Vi står netop nu over for et muligt gennembrud i forhold til at få mere indflydelse på lærernes daglige virke. Efter mere end seks år med lov 409 og to overenskomstforhandlinger uden en ny arbejdstidsaftale skal vi efter årsskiftet igen forhandle om en aftale - og denne gang på et nyt grundlag. Det nye grundlag udgøres dels af anbefalinger fra den uvildige lærerkommission, dels af en langt stærkere politisk forståelse for, at lærerne skal have bedre forhold, hvis vi fortsat skal have en folkeskole, som er forældrenes førstevalg, og som kan rekruttere og fastholde uddannede lærere.

I ugerne op til kongressen har vi i DLF's politiske ledelse været rundt i landet til møder med lokale kredsstyrelser og kongresdelegerede. Det talstærke fremmøde og det store engagement på disse kongresforberedende møder har bekræftet min opfattelse af, at Danmarks Lærerforening er et stærkt fællesskab. Vores styrke består i, at organisationsvalgte spiller ind med ideer og forslag til foreningens politik og strategi. Det betyder, at vores politik både har rod i vores medlemmers hverdag og samtidig inddrager vurderinger og analyser baseret på et bredt kendskab til, hvilke muligheder vi har i den aktuelle politiske situation.

Vores fællesskabs styrke viser sig blandt andet ved, at kredsene allerede længe har arbejdet med forberedelserne til de vigtige forhandlinger i foråret 2020. Der arbejdes på mange forskellige måder for en forståelse for lærernes arbejde og dets betydning. Det er afgørende, at vi lykkes med at få aftalte forhold for lærernes arbejde. Det gælder folkeskolens fremtid. Det er en kæmpeopgave, vi står med - og den kan kun løftes i et stærkt fællesskab.

> **Vi står netop nu over for et gennembrud i forhold til at få mere indflydelse på lærernes daglige virke.**

FORSLAG TIL KONGRESVEDTAGELSE:

Danmarks Lærerforenings arbejde for den grønne omstilling

› **Mads Tudvad**
Lærerstuderendes Landskreds

Elever, forskere og fagforeninger verden over har udtrykt det soleklart det sidste år: Der skal handles på klimakrisen i en helt anden grad end hidtil.

Folkeskolen er og har altid været en grundsten i et af verdens bedste velfærdssamfund, og i Danmarks Lærerforening har vi allerede meldt os ind i klimakampen gennem vores engagement i »Broen til fremtiden«. Desuden mener 88 procent af danskerne, at det er vigtigt, at børn og unge får aktuel og tidssvarende undervisning i, hvordan vi som samfund og borgere håndterer klimaudfordringen (Klimabarometeret, Concito, 2018).

Vi i Danmarks Lærerforening bør tage yderligere ansvar og se på landets nok vigtigste institution, når det kommer til at skabe fremtiden: den folkeskole, vi alle har kær.

Derfor bør den grønne omstilling i fremtiden indgå som en naturlig del af undervisningen i folkeskolen, ligesom det vil være naturligt for Danmarks Lærerforening at arbejde aktivt for den grønne omstilling udadtil såvel som indadtil. Dette skal ske sammen med medlemmer, forskere og andre interessenter, herunder den øvrige fagbevægelse.

På den baggrund pålægges hovedstyrelsen frem mod kongressen i 2020 at udarbejde et forslag om en tilføjelse til Danmarks Lærerforenings principprogram om foreningens holdning til og rolle i den grønne omstilling. Danmarks Lærerforening vil fremadrettet aktivt arbejde for at være en synlig medspiller i kampen for den grønne omstilling.

Deltag i debatten Du kan selv lægge debatindlæg på **folkeskolen.dk/debat**. Du kan også sende dit indlæg (højst 1.750 tegn) til fagbladet *Folkeskolen* på folkeskolen@folkeskolen.dk. Skriv debatindlæg i emnefeltet. Debat fra folkeskolen.dk og indlæg sendt på mail optages i bladet, i det omfang der er plads.

Kongres med næstformandsvalg og folkeskoleideal

› **Niels Munkholm Rasmussen**
lærer ved Rosengårdskolen, styrelsesmedlem i Odense Lærerforening

Det er en fyldig dagsorden, der ligger til vores kongres først i oktober. Der skal blandt andet vælges formand og næstformand og måske vedtages et folkeskoleideal.

Næstformandsvalget ser ud til at blive spændende med de to kendte kandidater. Jeg vil blandt andet holde øje med deres holdning til en central arbejdstidsaftale. Vigtigheden af, at der i hele foreningen arbejdes efter et fælles præg med genkendelighed i de mange lokale arbejdstidsaftaler frem imod målet om en central arbejdstidsaftale, kan ikke overdrives.

I folkeskoleideal er det afgørende, at især den danske folkeskoletradition fremgår tydeligt. Det skal være gennem skolefagenes rolle, enhedsskolen og erkendelse af elevernes sociale og kulturelle baggrund som udgangspunkt for at bryde med negativ social arv. Dertil noget om værdien af det forpligtende demokratiske fællesskab, med elevernes frihed under ansvar, samtidig med at det er elevers og læreres arbejde og erfaringer i undervisningen, der bygger skolen nedefra. Også traditionen med klasselærerfunktionen er værdifuld i elevernes dannelse. Endelig synes jeg, at der i idealet skal lægges stor vægt på mundtligheden i undervisningen, hvor blandt andet fortællingen og samtalen - i en tid med overdreven skriftlighed, portaler med videre - skal indtage en helt central rolle. Netop mundtligheden skærper hukommelsen, og vi får et sprog, der muliggør kritisk tænkning og personlig stillingtagen.

Samtidig skal kongressen selvfølgelig tage stilling til, om folkeskoleidealet lever op til beslutningen om at forstærke dialogen blandt medlemmerne om pædagogik, faglighed og skolepolitik. Noget, der kan styrke lærernes argumentation for didaktiske valg og lærernes professionelle stemme og ikke mindst øge lærernes indflydelse på skolens udvikling såvel centralt som lokalt. Her er det afgørende med en nøjere handleplan for, hvordan folkeskoleidealet får et liv såvel indadtil i foreningen som udadtil i samfundet.

SF: Vis tillid til skolerne, og afskaf stopprøverne

› **Jacob Mark**
undervisningsordfører for Socialistisk Folkeparti

Børn, som ikke får lov til at følges med deres klassekammerater videre til næste klassetrin. Børn, som oplever et nederlag allerede i børnehaveklassen. Børn, der mister gejsten for at lære og udvikle sig. Børn, der i hele deres skoletid vil opleve, at sprog er noget, de bliver dømt på - og noget, de måske bliver dømt ude af et fællesskab på.

Det er konsekvenserne ved den tidligere regerings indførelse af stopprøver i folkeskolen. I Socialistisk Folkeparti har vi kæmpet for at afskaffe stopprøverne, lige siden forslaget blev stillet.

Børn, der begynder i skole med et dårligt sprog, skal selvfølgelig have ekstra hjælp og støtte. De skal have ekstra tid sammen med dygtige voksne. Og der skal også være redskaber, som kan vise børnenes sproglige udvikling.

Men der, hvor kæden hopper af, er, når den tidligere undervisningsminister ikke ville lade det være op til den enkelte skoleleder at vurdere, om en elev skal gå en klasse om. Består en elev ikke den sidste sprogprøve, bliver det helt automatisk til en stopprøve. Også selvom skolelederen vurderer, at eleven sagtens kan rykke videre med sine klassekammerater. Derfor synes skolelederne også, at stopprøverne er en virkelig dårlig idé.

Det er mig en gåde, hvorfor der ikke er tillid til, at skolerne bedst selv kan vurdere, hvad der er rigtigt for den enkelte elev. Jeg mener, at vi bør afskaffe stopprøverne hurtigst muligt og i stedet fokusere på sprogindsatser, der hjælper eleverne. Og vel at mærke en indsats for alle elever og ikke kun elever, der bor i udsatte boligområder.

Den nye undervisningsminister har allerede talt om at vise større tillid til lærerne. Jeg håber, at ministeren vil lytte til skolerne og vise dem større tillid.

Folkeskolen har ikke brug for stopprøver. Børn udvikler sig ikke bedre af at opleve nederlag, fordi de ikke består en test. Børn udvikler sig af gode sociale fællesskaber. Børn udvikler sig af at have voksne, der har tid til dem.

DLF KONGRES 2019

LÆRERNE HOLDER KONGRES: Kampvalg om næstformandsposten og debat om arbejdstid

TEKST:
MARIA BECHER TRIER

FOTO:
THOMAS ARNBO

Danmarks Lærerforenings øverste ledelse skal vælges, lærernes folkeskoleideal skal vedtages, og de kommende arbejdstidsforhandlinger mellem DLF og KL skal debatteres. Tirsdag, onsdag og torsdag i næste uge mødes 300 delegerede til kongres i Tivoli Congress Center i København.

Folkeskoleideal

Kongressen skal i år tage stilling til det folkeskoleideal, som DLF begyndte at udvikle allerede i 2016. DLF satte arbejdet på pause i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2018, men nu er folkeskoleidealet færdigudviklet. Det består af ti centrale elementer, som beskriver foreningens syn på folkeskolen. Idealet kan bruges af lærere, kredse og DLF centralt til at kvalificere debatten om folkeskolens udvikling.

Læs mere om folkeskoleidealet på side 36.

Arbejdstidsforhandlinger

Hvordan ser de lokale arbejdstidsaftaler ud rundtom i landet? Det spørgsmål besvarer formand for overenskomstudvalget i DLF Gordon Ørskov Madsen på kongressen, når han fremlægger en kortlægning af lokalaftalerne og ser frem mod de kommende centrale arbejdstidsforhandlinger.
16. december afleverer den arbejdstidskommission, som KL's og lærernes forhandlere blev enige om at nedsætte ved overenskomstforhandlingerne sidste år, en rapport. Herefter kan forhandlingerne gå i gang. Allerede nu har DLF bebudet, at kommissionens rapport udløser en ekstraordinær kongres, som bliver afholdt 5. februar næste år.

Læs mere om arbejdstidsaftalerne på side 35.

Er DLF gearet til fremtiden?

Under overskriften: »Er vi gearet til fremtiden?« lægger DLF's hovedstyrelse op til, at organisationen frem mod 2020 ser nærmere på blandt andet økonomien, nærheden til medlemmerne og medlemmernes adgang til Lærerforeningens forskellige tilbud. I debatten kan spørgsmål om størrelsen på lærerkredse og administration i kredsene komme frem. Beslutter kongressen at gå videre med arbejdet i form af analyser og pilotprojekter, kan det betyde, at DLF i 2020 skal se på, om der på den baggrund skal ske ændringer i DLF's organisation.

Formands- og næstformandsvalg

Kongressen varer tre dage, og spændingen om valg af formand og næstformand bliver efter planen holdt til det allersidste. Formand Anders Bondo Christensen genopstiller. Foreløbig som eneste kandidat. Derimod er der lagt op til kampvalg om næstformandsposten, hvor formand for Ballerup Lærerforening og hovedstyrelsesmedlem Morten Refskov udfordrer den siddende næstformand Dorte Lange. Anders Bondo Christensen har meddelt, at han støtter Dorte Lange, og at han ikke kan se sig selv i et formandskab sammen med Morten Refskov. Det har i kommentarspor på folkeskolen.dk skabt diskussion om, hvorvidt Anders Bondo går af, hvis Morten Refskov bliver valgt til næstformand, og hvordan en ny formand så skal vælges. Det er ved redaktionens slutning ikke lykkedes *Folkeskolen* at få afklaret dette.

Kontingent og vedtægtsændringer

Hovedstyrelsen lægger op til, at der ikke skal ske ændringer i prisen for at være medlem af DLF. Kongressen kan debattere, om det er den rigtige beslutning. Derudover er der et ønske om, at der skal afsættes flere penge til hovedstyrelsens fratrædelsesordning, hvor afgående hovedstyrelsesmedlemmer blandt andet får tilbudt efteruddannelse. Udgiften er ikke steget siden 2007. Nu lægges der op til, at satsen stiger, så det passer med de pris- og lønfremskrivelser, der har været siden 2007. Derudover bliver der lagt op til enkelte vedtægtsændringer, blandt andet at pensionister først 12 år efter pensionsalderen kan opnå kontingentfritagelse – i dag er det ti år.

folkeskolen.dk

Følg med direkte fra DLF's kongres 1.-3. oktober på folkeskolen.dk

DLF KONGRES 2019

»Hvis jeg skulle have de samme opgaver, som jeg har i dag, så ville jeg ikke ønske de samme vilkår som før 2013. Så ville jeg have alt for meget at lave«, siger Lisbeth Lykke Christensen.

LÆRER:

»Det betyder sikret noget

Loft over undervisningstimetallet, individuel forberedelsestid og mere fleksibilitet. I dette skoleår har lærer Lisbeth Lykke Christensen fået en lokal arbejdstidsaftale.

Sidste skoleår arbejdede lærerne i Varde efter de stramme arbejdstidsregler i lov 409. I år har de fået en lokal arbejdstidsaftale, og selv om den slet ikke giver i nærheden af de rammer, som var før lovindgrebet i 2013, er det meget bedre end sidste år, siger lærer på Ølgod Skole Lisbeth Lykke Christensen.

»Det betyder mest, at vi har fået sikret noget forberedelsestid. Vi har fået sikret individuel tid seks timer om ugen. Det betyder meget, for jeg har pludselig noget tid, der ikke bare bliver slugt af kurser, møder og vikartimer. De fire af timerne kan jeg lægge, lige præcis hvor og hvornår jeg har lyst«.

Det var uro på skolerne og en dårlig trivselsundersøgelse, der sidste år fik politikerne i Varde til at sætte gang i arbejdstidsforhandlinger. Forhandlingerne har ud over de seks timer til individuel forberedelse også resulteret i, at lærerne som udgangspunkt har fået et maksimalt undervisningstimetal på 780 timer svarende til 26 lektioner om ugen. Får lærerne mere end 26 timer, udløser det overtidsbetaling. Børnehaveklasselederne har et maksimalt årligt undervisningstimetal på 810.

Lærere har brug for individuel forberedelse

Formand for Varde Lærerkreds Kim Jørgensen er glad for aftalen.

»Træerne vokser ikke ind i himlen. Men vi er endt på et planlagt undervisningstimetal på 720 om året. Det svarer til 24 lektioner om ugen. Så kan man få vikartimer, men gen-

TEKST: MARIA BECHER TRIER FOTO: MICHAEL DROST-HANSEN

mest, at vi har fået forberedelsestid«

nemsnittet er på 24, og det er fornuftigt. Og når det kommer til børnehaveklasseledere, er det kun én skole hos os, der planlægger med 810 timer, resten planlægger med mindre«.

Før forhandlingerne om en arbejdstidsaftale i Varde for alvor gik i gang, gennemførte kredsen og kommunen i samarbejde en spørgeskemaundersøgelse blandt lærere og børnehaveklasseledere. Kim Jørgensen mener, at forsøget på at skabe et fælles billede af forholdene blandt lærerne på skolerne og en byrådsbeslutning om at skabe bedre og mere fleksible rammer for lærerne var afgørende for, at det lykkedes at få en aftale. Hele vejen igennem har lærerne prioriteret en sikring af den individuelle forberedelsestid højt. Nu hvor det nye skoleår er begyndt, er det også det, lærerne sætter mest pris på, fortæller Kim Jørgensen.

»Den individuelle forberedelsestid sikrer dag til dag forberedelsen. Man kan langtidsplanlægge, men der kan ske noget uforudset i sjette lektion. Det er godt med fælles forberedelse i team, men langt de fleste lærere står alene ude i klassen og underviser, og der har man brug for at forberede, hvordan man selv vil fremlægge det, man har planlagt sammen«.

Træt af timetælling

Lisbeth Lykke Christensen er morgenmenneske, og de fire timer, hun selv kan bestemme over, lægger hun tit tidligt om morgenen.

»Der er ingen, der kan komme og forlange, at jeg er på skolen senere om eftermiddagen, for jeg har en fast komme- og gåtid - tirsdag er jeg der til klokken 16.30, ellers er jeg der senest til klokken 15. Det betyder meget, at jeg har min egen tid. To af timerne skal vi være på skolen, men her hører jeg faktisk tit kolleger sige, at de har individuel tid. Jeg oplever ikke, at det er blevet sværere at mødes«, siger Lisbeth Lykke Christensen.

Det sværeste er at mødes med pædagogerne i skolefritidsordningen. Men det var det også før lov 409.

»Men der kunne vi mødes om aftenen. Det kan vi ikke nu, for det er for dyrt«, siger hun og henviser til, at det koster ekstra tillæg, hvis lærerne skal arbejde efter klokken 17.00. Hun mener ikke, at fleksibiliteten er blevet større med en lokal arbejdstidsaftale, men hun sætter stor pris på sikringen af den individuelle forberedelsestid.

»Der er noget tælleri af timer. Nogle gange tænker jeg: Kan det virkelig være rigtigt? Men vi gør det jo for at sikre, at vi får de timer, vi har ret til. Jeg ønsker, at der var mindre tælleri - sådan som før 2013 - men hvis jeg skulle have de samme opgaver, som jeg har i dag, så ville jeg ikke ønske de samme vilkår som før 2013. Så ville jeg have alt for meget at lave. Jeg ville ikke kunne nå det og blive stresset«.

Lisbeth Lykke Christensen sætter også stor pris på, at den nye aftale i Varde betyder, at undervisningslektioner ikke bare kan flyttes.

»I morgen har jeg et møde omkring en elev klokken 9. Havde det været sidste år, så ville den undervisningslektion, jeg skulle have fra 9-10, blive flyttet til et andet tidspunkt. Det skal den ikke nu. Derfor får jeg ikke ophobet en masse timer. Før kunne de sende mig på kursus, og så skyldte jeg lektioner, når jeg kom tilbage. Til gengæld kan jeg ikke forvente at komme med til statusmøder. Jeg har ikke oplevet, at jeg ikke er kommet med endnu. Men sker det, så stresser det mig ikke«.

mbt@folkeskolen.dk

83 kommuner og kredse har skrevet under på ønsket om en god skole

Danmarks Lærerforening har kortlagt de lokale arbejdstidsaftaler, som lærerne over hele landet arbejder under. Kortlægningen vil blive fremlagt på DLF's kongres i næste uge.

Formuleringer som »god skole« og »god undervisning« fylder i de lokale aftaler for lærernes arbejdstid, som 83 kommuner har indgået med den lokale lærerkreds. Det fortæller formand for DLF's overenskomstudvalg Gordon Ørskov Madsen på baggrund af en kortlægning, som forhandlingsafdelingen i Danmarks Lærerforening (DLF) har foretaget.

»Det er noget, lov 409 slet ikke beskæftiger sig med«, siger Gordon Ørskov Madsen og fremhæver også, at de fleste af de lokale aftaler forpligter lederne til at planlægge lærernes arbejdstid, følge op på arbejdsopgaverne og fordele opgaverne blandt lærerne.

Han skal på DLF's kongres i næste uge fremlægge kortlægningen af de lokale aftaler, og han synes, at aftalerne sender et vigtigt signal:

»Lokale aftaler har forbedret lærernes arbejdsliv. Kommuner og kredse har i fællesskab fundet løsninger, som de vurderer er gavnlige og udgør bedre rammer for lærernes arbejde end lov 409«.

Kortlægningen skal bruges til at hjælpe de enkelte kredse, når de forhandler lokale forhold, og så er den også et godt redskab, når KL og DLF i det nye år skal til at forhandle centralt om lærernes arbejdstid. Men en central arbejdstidsaftale vil ikke erstatte de lokale aftaler, understreger Gordon Ørskov Madsen:

»Vi er ikke uenige med KL om, at lokale aftaler er en god mulighed. Det viser kommunerne og kredsene jo også ved i stort omfang at indgå lokale aftaler. Men vi skal have en central aftale på plads, så vi har noget, der har værdi for alle, og som er forpligtende for alle. En central aftale skal sikre nogle rettigheder for alle – også i de kommuner, der stadig hænger i bremsen«.

mbt@folkeskolen.dk

DLF
KONGRES
2019
MANGFOLDIGHED
FOLKESKOLEN
DANNELSE
SKOLEFAG
LÆRLING
Trivsel

Folkeskole-idealet er klar til at møde verden

Arbejdet med at definere et pædagogisk funderet folkeskoleideal er færdigt. Nu er det op til DLF's kongres at give det liv. En lærer og formanden for DLF's undervisningsudvalg fortæller her, hvordan idealet kan bruges i hverdagen ude på skolerne og i det skolepolitiske liv.

TEKST: **ESBEN CHRISTENSEN** · ILLUSTRATION: **RASMUS JUUL**

OM FOLKESKOLEIDEALET

- »Danmark skal have en god folkeskole, der til hver en tid er befolkningens første valg af skole«. Med det overordnede mål vedtog Danmarks Lærerforenings kongres i 2016 at begynde arbejdet med at formulere lærernes bud på, hvorfor vi holder skole – et folkeskoleideal.
- Folkeskoleidealet tager afsæt i lærerprofessionens forståelse af både folkeskolens betydning for børns dannelse, folkeskolens betydning som samfundsinstitution samt lærernes ansvar, opgaver og råderum. Idealet adresserer en række elementer som for eksempel skoleliv og barndom, demokratisk deltagelse, forskellighed og overgang, social lighed, fællesskab og kulturel deltagelse, verdensborgerskab og globalt udsyn, skolens viden og faglighed, et mangfoldigt undervisningsbegreb samt profession og samarbejde.
- Arbejdet med at definere folkeskoleidealet har en arbejdsgruppe med deltagelse af lærere, kreds- og hovedstyrelsesmedlemmer, skoleledere og lærerstuderende stået for. Undervejs har forslag til idealets indhold været drøftet på blandt andet medlemskonferencer, seminarer og kredsmøder, ligesom alle lærere er blevet opfordret til at sende deres forslag til idealets elementer. Professor og prorektor på professionshøjskolen UC Syd Alexander von Oettingen har hjulpet arbejdsgruppen med skriveprocessen.
- Folkeskoleidealet bliver præsenteret på DLF's kongres 1.–3. oktober. Bliver idealet godkendt af kongressen, skal der derefter udarbejdes en lanceringsplan. Formålet er, at folkeskoleidealet skal ud at leve i skolen og samfundet og være med til at sætte retning for folkeskolens udvikling.

DLF KONGRES 2019

»Det nytter ikke at gribe efter tyve bolde, hvis du ikke har en kurv at lægge dem i«

JEANETTE SJØBERG
FORMAND FOR UNDERVISNINGS-UDVALGET I DANMARKS LÆRERFORENING

»Skolen har de seneste år været igennem en enormt accelererende udvikling, hvor blandt andet målstyring, karakterkrav, centralisering og new public management har ført folkeskolen på en farlig kurs. Den udvikling er folkeskoleidealet blandt andet et modsvar til. Her bruger vi vores faglige viden om undervisning og skolen til at beskrive, hvilken skole vi ønsker, og hvad den bør tage vare på«, fortæller Jeanette Sjøberg om folkeskoleidealet, der skal præsenteres og vedtages på Danmarks Lærerforenings kongres i starten af oktober.

De ti punkter i det nye ideal skal ifølge Jeanette Sjøberg medvirke til at sætte en ny fælles retning for fremtidens folkeskole. Det nytter nemlig ikke at gribe efter tyve bolde, hvis man ikke har en kurv at samle dem i, forklarer hun.

»Jeg har mødt mange lærere, som har svært ved at se sig selv i den skole, vi har nu. Men når de har hørt om folke–skoleidealet, har de fået lys i øjnene.

»Der bliver talt meget om folkeskolen, men næsten aldrig som en helhed. Dermed får vi sjældent skabt et helhedsbillede af, hvorfor vi driver skole. I stedet tager politikere og debattører ofte fat i enkelte aktuelle problemstillinger og forsøger at løse dem med et quickfix«, siger hun og understreger, at både politikere, organisationer og forvaltninger selvfølgelig både kan og skal have en holdning til folkeskolen.

»Problemet er, at for mange af de seneste års tiltag er blevet besluttet, uden at lærernes viden er blevet involveret. Derfor håber vi, at vores samarbejdspartnere vil tage godt imod folkeskoleidealet, og at det bliver muligt at få det ud til drøftelser på lærerværelset, til skolebestyrelsesmøder, i skolelederforsamlinger og mange andre stedet«.

Ifølge Jeanette Sjøberg kommer idealet også til at have betydning for Danmarks Lærerforenings skolepolitiske arbejde fremadrettet.

»Arbejdet har gjort os skarpere på, hvad vi som fagforening mener om folkeskolens indhold og lærernes opgave. Idealet er professionens bud på de mange vigtige opgaver, som skolen skal løse. Lærerrollen er ligeledes under forandring, fordi de mange nye indsatser og dagsordener fjerner opmærksomheden væk fra lærernes primære opgaver«.

»Jeg har mødt mange lærere, som har svært ved at se sig selv i den skole, vi har nu. Men når de har hørt om folkeskoleidealet, har de fået lys i øjnene. At undervise i fagrækken, danne eleverne, skabe gode fællesskaber og give eleverne en god barndom er alt sammen beskrevet i folkeskoleidealet - og samtidig er det også argumenter, jeg har hørt lærerne bruge, når de skal forklare, hvorfor valget faldt på læreruddannelsen«.

Er der nogle af punkterne i folkeskoleidealet, som du gerne vil fremhæve?

»Jeg synes selvfølgelig, at alle punkterne er vigtige. Men jeg er glad for, at vi har fået skrevet folkeskolens demokratiske og sociale ansvar ind i idealet. I Danmark har vi ikke kun demokrati som styreform, men også som livsform. Derfor er det en af skolens vigtigste opgaver at lære eleverne om demokrati gennem undervisning og praksiserfaring. Derudover er folkeskolen der, hvor vi møder mennesker med anderledes kulturer og baggrund end vores egen. På den måde skaber folkeskolen sammenhængskraft i samfundet og lærer os at forstå andre mennesker«.

csc@folkeskolen.dk

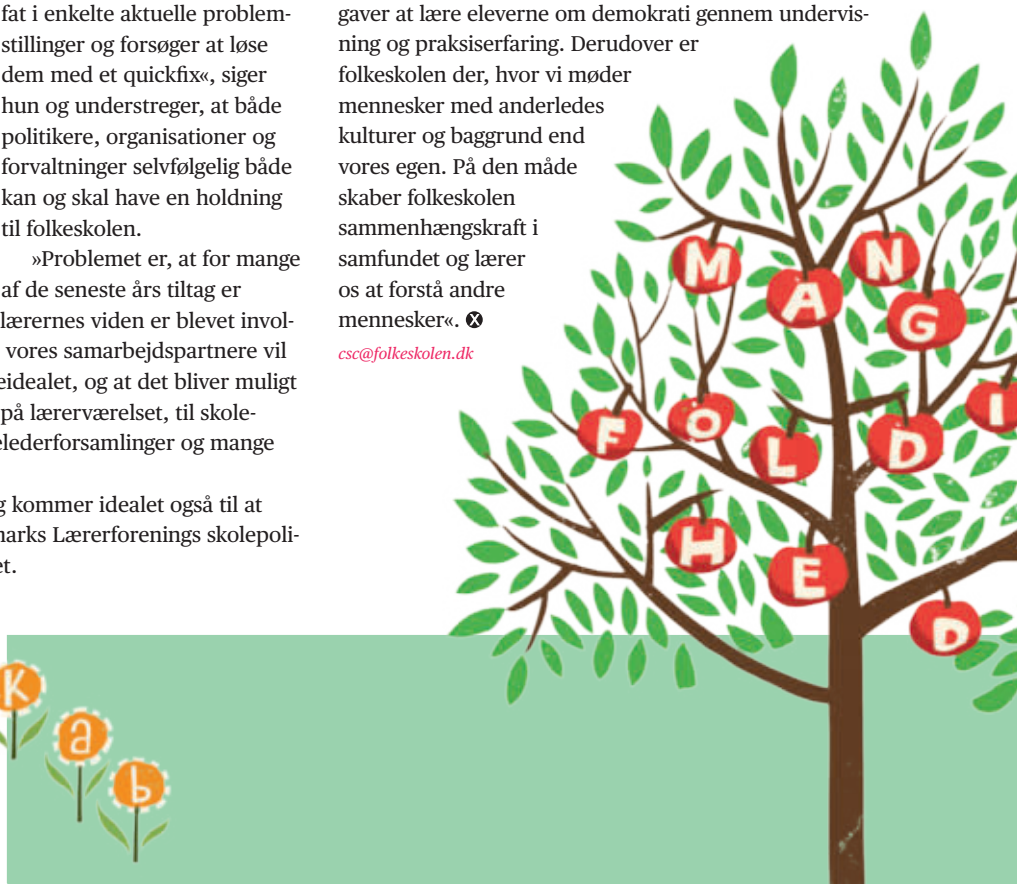

»Vi har skrevet den viden ned, som lærerne tager for givet«

Lærer Pia Henriksen har været en del af folkeskoleidealets arbejdsgruppe og har været med til at få de ti idealer ned på papiret. Hun glæder sig til at høre de delegeredes reaktioner, når folkeskoleidealet om en uge præsenteres på Lærerforeningens kongres.

»Folkeskoleidealet er blevet et godt, konkret debatredskab, som lærerne med fordel kan bruge til at diskutere deres egen hverdag med kollegaer, skoleledelsen og forældre: Hænger vores skoles retning sammen med idealerne? Og er der noget, der skal ændres?

Hun pointerer, at folkeskolen efter hendes mening befinder sig i en forandringstid – og at man som lærer kan have svært ved ikke at blive suget ind.

»Pludselig underviser man måske mod den næste test, selv om man ikke synes, det er sådan, folkeskolen skal være. Jeg håber derfor, at de lærere, som har svært ved at kunne genkende sig selv i folkeskolen lige nu, i stedet kan genkende sig selv i idealerne«.

»Lærere har en masse praksisviden, som vi tager for givet. Den viden har vi sørget for at skrive ned i folkeskoleidealet«.

Her fremhæver Pia Henriksen blandt andet det afsnit i folkeskoleidealet, der handler om det gode børneliv. Ifølge hende er netop dette ideal »en smule truet«, fordi skoledebatten lige nu mere handler om læringsoptimering og at ruste eleverne til en videregående uddannelse.

»Her kan det for eksempel være svært for lærerne at sparke døren ind til debatten. Men forhåbentlig kan folkeskoleidealets argumenter for, at barndommen også har en værdi i sig selv, være med til at ændre ved det«.

Pia Henriksen er kredsmedlem i Albertslund Lærerkreds og har planer om at holde debataftener, når folkeskoleidealet forhåbentlig er vedtaget på kongressen. Men det er også vigtigt, at folkeskoleidealet kommer ud på andre måder, siger hun:

»Jeg har mødt mange lærere, som ikke mener, det nytter at sige noget – der bliver alligevel aldrig lyttet. Men forhåbentlig kan folkeskoleidealet give en række gode, faglige argumenter, som lærerne kan bruge over for ledelsen, forældrene og kommunen til at trække skolen i en anden retning. Det er på tide, at lærerne kommer ud over rampen og deltager i den skolepolitiske debat«.

PIA HENRIKSEN
LÆRER PÅ EGELUNDSKOLEN, ALBERTSLUND KOMMUNE

> »Lærere har en masse praksisviden, som vi tager for givet. Den viden har vi sørget for at skrive ned i folkeskoleidealerne.

Ud over idealets beskrivelse af det gode børneliv er Pia Henriksen også særligt glad for den beskrivelse af faglighed, som folkeskoleidealet har fået.

»Som lærer skal man kunne meget mere i fagene end at sørge for, at eleverne får gode resultater og karakterer. Fagligheden handler eksempelvis også om at danne eleverne. Det kan virke indlysende, men som lærer glemmer man nogle gange, at vi også har et fagsprog, og at dannelse kan være et svært begreb at forstå. Derfor er jeg så glad for, at vi har gjort folkeskoleidealet så konkret som muligt«, siger hun.

csc@folkeskolen.dk

Foto: iStock

Sådan lykkes PLC med at skabe en læringskultur

PLC-medarbejderne er helt uundværlige, når skoler skal opbygge en stærk læringskultur, siger ledelseskonsulent. Men uden ledelsens opbakning til PLC går det ikke.

TEKST: **STINE GRYNBERG**

Den er gal med danske elevers motivation til at gå i skole - og det bliver værre, jo ældre eleverne er.

53 procent af eleverne i 5. klasse er motiverede for at gå i skole, men det tal falder til 37 procent i 9. klasse, viser resultaterne fra den nationale trivselsmåling i skoleåret 2016/17. Og det fald bekymrer Christel Aulkær Moll, som er ledelseskonsulent på UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole.

Hun har igennem flere år været optaget af, hvordan skoler kan opbygge en kultur præget af vidensdeling, og PLC-medarbejderne er efter hendes mening helt centrale i den proces.

»Hvad er det, der sker mellem 5. og 9. klasse?« spørger hun. »Vi ved fra forskningen,

Medarbejderne tilknyttet skolens pædagogiske læringscenter (PLC) spiller en vigtig rolle i forhold til at styrke elevernes motivation til at lære.

hvad de gode, motiverende lærere gør, men der er åbenbart færre, der gør det, når elever når udskolingen«.

Lærere, som er gode til at motivere deres elever, taler mindre, fortæller Christel Aulkær Moll. De er ambitiøse på deres elevers vegne og synes ikke, det er synd for nogen at blive mødt med krav. De bruger tid og kræfter på at opbygge et godt læringsmiljø, for eksempel ved at træne deres elever i at tænke selvstændigt. De inddrager eleverne, for eksempel ved at lade dem sætte egne mål og vælge de emner, metoder og arbejdsformer, de vil arbejde med. Og så beder de om feedback fra eleverne.

»Og det kræver mod«, siger Christel Aulkær Moll, »for man risikerer, at eleverne er ærlige, når de fortæller om det, de ikke kunne lide ved ens undervisning«.

Den gode PLC-medarbejder gør i princippet ligesom den gode lærer, når han eller hun skal vejlede sine kollegaer: Lytter mere og taler mindre. Tror på potentialet i sine kollegaer og lader dem sætte egne mål for deres undervisning. Og så beder den gode vejleder om feedback på, hvordan han eller hun løser vejledningsopgaven.

»På den måde kan man som vejleder skabe en form for 'siveeffekt', som er afgørende for, at hele skolens kultur bliver præget af det undervisnings- og elevsyn, der skaber motiverede elever«, siger Christel Aulkær Moll.

Lærer og vejleder støder sammen

I praksis er det selvfølgelig lidt mere kompliceret end som så, medgiver Christel Aulkær Moll. Blandt andet fordi holdet af vejledere kan opleve sammenstød mellem den forskningsbaserede viden, de ligger inde med, og så den viden, lærerne har fra deres praksis og/eller fra deres uddannelse.

»Der er tre former for viden i spil ude i skolerne: Den forskningsbaserede, som PLC-medarbejderen er den nærmeste til at følge med i og være ekspert i. Professionsviden, som er den viden, lærerne har med sig fra deres studietid. Og så praksisviden, som er den viden, man opbygger gennem sit arbejdsliv«, forklarer Christel Aulkær Moll.

»Der er naturligvis store overlap imellem dem, men der kan også være steder, hvor de clasher. Hvor vejlederen møder modstand mod den forskningsbaserede viden, han eller hun kommer med, fordi den lærer, der skal modtage vejledningen, oplever, at den ikke passer med den praksisviden, han eller hun ligger inde med. Så må vejlederen forsøge at møde læreren der, hvor læreren er, og være nysgerrig. Spørge ind til, hvad modstanden skyldes - ligesom den gode, motiverende lærer gør, når han eller hun møder sine elever«.

Der er også et par faldgruber, PLC-medarbejderen skal være opmærksom på, siger Christel Aulkær Moll. For eksempel at de lærere, der bliver vejledt, ikke føler sig under angreb eller anklaget for ikke at gøre deres arbejde godt nok.

»

Jeg har siddet med vejledere, der har tårer i øjnene, fordi de ikke får den ledelsesmæssige opbakning, de har brug for.

Christel Aulkær Moll,
ledelseskonsulent, UCL

»Vejlederen skal selvfølgelig udfordre sine kollegaers antagelser, men det skal gøres gennem nysgerrighed. Her er det helt afgørende, at vejlederen stiller åbne spørgsmål og er oprigtigt interesseret i svaret. På den måde er vejlederen med til at gøre nysgerrighed til en del af skolens kultur«.

Ledelsen skal være med

Hvis PLC-medarbejderen skal lykkes med at skabe en skolekultur, hvor nysgerrighed er naturligt, og lærerne agerer på måder, der motiverer eleverne, kræver det ledelsens aktive opbakning.

»Vejlederrollen kan være svær, for på den ene side er man en ligeværdig kollega uden formelt ledelsesansvar, men på den anden side er man den, der har en viden, som de andre lærere på skolen måske ikke har«, siger Christel Aulkær Moll.

»Jeg har siddet med vejledere, der har tårer i øjnene, fordi de ikke får den ledelsesmæssige opbakning, de har brug for, i vejlederrollen. Og her er det på ingen måde nok, at lederen på et fællesmøde siger, at nu skal alle sørme huske at lytte til vejlederens råd. Ledelsen skal sørge for, at vejledningsopgaven er systematiseret, at vejlederen har tid til at vejlede og adgang til at tale med kollegaerne«.

Hvad nu, hvis PLC-medarbejderen ikke oplever den aktive opbakning fra ledelsen?

»Så må man gå i dialog med ledelsen. Komme med løsningsforslag, lede opad. Jeg oplever desværre, at rigtig mange ikke er opmærksomme på, hvilken medindflydelse man som PLC-medarbejder kan få på ledelsesbeslutninger, hvis man går aktivt, skabende og løsningsorienteret til værks«, siger Christel Aulkær Moll.

»Det er klart, at vi kun kan løfte opgaven, hvis vi er sammen om det. Ingen PLC- medarbejder, lærer eller pædagog kan løfte opgaven alene. Jeg ser flere og flere skoler sætte fokus, tid og resurser af til PLC's vejledningsopgaver, og den tendens tror jeg vil fortsætte i fremtiden. Heldigvis«.

sga@folkeskolen.dk

faglige netværk

VÆR MED I FÆLLESSKABET

PLC-netværket er for ansatte og andre med interesse for skolernes pædagogiske læringscentre. I netværket får du ny faglig viden og inspiration til dit arbejde. Du kan også dele erfaringer og holdninger om PLC og vejlederrollen.

folkeskolen.dk/plc

ANMELDELSER

Foto: Ritzau/Scanpix.

Hvad får Mohammed ud af det her?

Rani Hørlyck er en markant leder i den danske folkeskole, og derfor er hun en inciterende kilde til inspiration og til debat.

Rani Hørlycks ledelsesfilosofi og gennemslagskraft har gjort Søndervangskolen til danmarksmester i elevløft.

SKOLELEDELSE

ANMELDT AF: JENS RAAHAUGE

En skole for alle – Ranis forsvar for fællesskabet

- Mette Korsgaard i samarbejde med Rani Hørlyck
- 174 sider
- 300 kroner
- Gyldendal

Søndervangskolen i Viby J er en af de danske folkeskoler, der kan fortælles en gedigen succeshistorie om. Fra at have været for nedadgående på næsten alle parametre træder skolen i dag frem som den, der er lykkedes med nærmest at fordoble elevernes karaktergennemsnit og halvere deres fravær. Og i front for den udvikling står skoleleder Rani Hørlyck.

Bogen falder i fire dele: Om Ranis opvækst, uddannelse og ledererfaring. Om ledelse på Søndervangskolen. Om læring og trivsel. Og om fællesskabets fundament. Gennem disse afsnit kan læseren dels fornemme et (selv)portræt af en markant personlighed, som man både kan inspireres af og støde sig på, dels blive fanget ind af et net af temaer, som enhver, der arbejder i skolen, må, kan og skal forholde sig til.

Rani blev adopteret fra et indisk børnehjem og havde sammen med sin ugifte mor og lillesøster fra samme børnehjem en tryg barndom, indtil hun kom i gymnasiet, hvor der på hendes første dag kun var én stol ledig, og på den stod skrevet »For whites only«. Denne nedgørende oplevelse sad i hende gymnasietiden igennem, og vi oplever hende i sit efterfølgende arbejde insistere på, at man omtaler hinanden ordentligt, både når man er i rum sammen, og når man er i skolegården, på møder eller på lærerværelset. Og hun beklager den udvikling af nedgørende og splittende sprogbrug, vi ser og hører i det offentlige rum.

At folkeskolen skal være en skole for alle, er rodfæstet i Ranis tankesæt.

Navnet Rani fik hun som nyfødt på det indiske børnehjem, og det betyder fyrstinde. Mange af dem, der har arbejdet hos hende, oplever vist

navnet som en ganske dækkende betegnelse. Hun ved, hvad hun vil, og hun søger at gøre det. Hun formulerer sig enkelt og tydeligt, når hun vurderer arbejdet i skolen ud fra spørgsmålet: »Hvad får Mohammed ud af det her?« Og hun agerer efter svaret, hvad enten det drejer sig om at ringe rundt til forældre, hvis børn ikke er mødt op til første skoledag, nedlægge lærerudvalg, der ser ud til at køre i tomgang, eller udstede alkoholforbud på skolen med øjeblikkelig virkning.

Hun tager kampene, også de langstrakte, da hun oplever sig indsat på en skole, der har haft et ledelsesvakuum, og som derfor har udviklet en særlig ledelsesresistent kultur. Men hun har også øje for, at det, at kommunen har placeret hende på skolen, og at de ansatte ikke har deltaget i ansættelsen, bidrager til en første modstand mod nogle af hendes initiativer. Her er overvejelser og handlinger til refleksion blandt både myndigheder, ledere og ansatte!

At folkeskolen skal være en skole for alle, er rodfæstet i Ranis tankesæt. Derfor stiller hun sig skeptisk over for det frie skolevalg, der kan være ødelæggende for den lokale skole. Men hun insisterer også på, at den lokale skole, som hun er leder af, skal kunne rumme alle fra distriktet. Søndervangskolen er en heldagsskole, som på ti år har fordoblet elevernes karaktergennemsnit, halveret sygefraværet og skabt en forældresamarbejdskultur, hvor alle deltager i årets fire forældremødedage.

»Fyrstinden« Rani har været frontfigur i opnåelsen af disse imponerende resultater ved sammen med konsulentbistand at formulere skolens vision og værdigrundlag, ved at skabe en givtig balance i lærer- og pædagogarbejdet, ved at finde inspiration og pædagogiske tilgange i angelsaksiske koncepter, ved at få tilpasset skolens arkitektur til en differentieret undervisning, ved målrettet at ansætte de komplementerende medledere og ved at stå fast, når hun har mødt modstand. Det har hun i rigt mål, når hun for eksempel præsenterer skolens vision og værdier i færdigarbejdet udgave – uden medarbejderinddragelse. Og hun fastholder i bogen, at dette var klogt, fordi der er nogle ting, der ikke lykkes i rundkreds.

Læs hele anmeldelsen på folkeskolen.dk/875736

Kort og godt om co-teaching

Vi kommer helt ind i klasseværelset i denne bog, hvor teorien bag co-teaching udfoldes i praksis. Hvis du skal læse én bog om samarbejdsformen, er denne et godt bud.

PÆDAGOGIK

Co-teaching

- Janne Hedegaard Hansen
- 130 kroner
- 68 sider
- Serie: Pædagogisk rækkevidde
- Aarhus Universitetsforlag
- Alle medlemmer af DLF kan hente bogen som e-bog og/eller lydbog via dlf.org – Min side. Kræver login med NemID

ANMELDT AF: CHRISTINA KROLMER

Status er, at jeg stadig har til gode at afprøve co-teaching i praksis. Min viden om samarbejdsformen er derfor af rent teoretisk karakter. Faldgruben kan være, at jeg aldrig får taget denne viden med mig ind i praksisfeltet. Derfor er jeg glad for at have læst denne bog.

»Co-teaching« er seneste skud på stammen i serien »Pædagogisk rækkevidde«, der kan hentes gratis som e-bog og/eller lydbøger af DLF's medlemmer. Serien er skrevet af forskere, og tanken er at give lærere og pædagoger inspiration til at »omsætte viden til praksis i klasseværelset«.

Bogen består af fem kapitler, forfatterens anbefaling til litteratur og en henvisning til refleksionsspørgsmål, der kan findes på bogens hjemmeside. I første kapitel kridtes banen op. Co-teaching præsenteres kort, og læseren introduceres til forfatterens forskningsophold i Los Angeles, hvor målet var at blive klogere på, hvad »co-teaching kan bidrage med i den inkluderende skole«. Herefter handler det om deltagelse og fællesskab samt co-teaching i praksis. I fjerde kapitel fremhæves skoleledelsens rolle og ansvar i arbejdet med co-teaching. Bogen rundes af med et kapitel om samarbejde og co-teaching i en dansk kontekst.

I det seneste år har jeg læst et par bøger om co-teaching. Ud over at være hurtigt læst og umiddelbart tilgængelig for alle sammenfatter denne bog den mest centrale teori og omsætter det til praksis via forfatterens oplevelser under forskningsopholdet. Selvom forfatteren tager afsæt i en amerikansk skolekontekst, kan bogens praksiseksempler efter min mening sagtens overføres til undervisning i en dansk klasse. For mig gav bogen også anledning til flere refleksioner: I forhold til den amerikanske lærer, for hvem inklusion først og fremmest handler om medborgerskab. Men også i forhold til det stigmatiserende udtryk »inklusionsbørn«, jeg jævnligt overhører, og som sender mig direkte i det røde felt. I Californien bruges udtrykket »exceptionelle« om elever, »der befinder sig i en vanskelig situation eller har særlige behov, uanset om det drejer sig om børn, der er højt begavede, børn med handicap, syge børn eller om elitesportsudøvere eller børn, der kommer fra familier med få eller mange resurser«. Med dette gøres forskellighed ikke til et problem, men et vilkår.

Kort og godt: »Co-teaching« er den bog, du ikke skal lade være med at læse!

ANMELDELSER

Glad og optimistisk bog om motivation og dannelse

Denne antologi består af en række indlæg om, hvordan elever og studerende kan motiveres til at lære.

PÆDAGOGIK

ANMELDT AF: HELGE CHRISTIANSEN

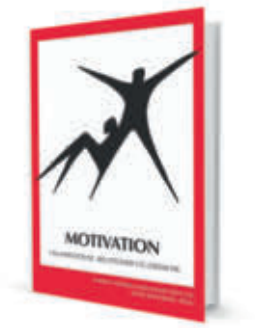

Motivation

- 195 kroner
- 255 sider
- KvaN

Der er en klar sammenhæng i dette nummer af tidsskriftet »KvaN« om motivation. Det er ikke tilfældigt sammenklaskede artikler med løs tilknytning til et fælles tema, som det ellers ofte ses. Temaet motivation varieres i de forskellige forfatteres fremstilling nuanceret og velskrevet uden unødig anvendelse af påfuglekneb og namedropping.

Sværhedsgraden varierer, men med lærere og lærerstuderende som målgruppe rammer forfatterne målgruppen hvad angår både indhold og sprog. Centrale værdier og nøglebegreber nævnes igen og igen. Disse kerneværdier og temaer belyses ud fra tre hovedperspektiver, nemlig klasseledelse, relationer og didaktik.

Der er i mange af indlæggene en advarsel mod en læring, der motiveres gennem test, prøver, eksaminer og rangordning. Et afsluttende afsnit lægger da også vægt på en procesorienteret evaluering undervejs i læreprocesserne, der kan bruges i en fremtidig forbedring.

Den fagdidaktiske dimension er ikke behandlet særlig grundigt. I en artikel af Johannes Fibiger beskrives dog et fagligt forløb i dansk, hvor antologiens grundværdier forenes med æstetiske læreprocesser og en meningsfuld inddragelse af moderne teknologi i dansk.

Bogen er en glad og optimistisk bog om, hvordan man kan skabe en oplevelsesrig og udviklende læring og personlig udvikling. Der er beskrevet principper, som det er værd at efterleve, men spørgsmålet er, om rammerne for skolens arbejde er sådan, at det er realistisk, at lærerne kan leve disse gode intentioner ud i deres hverdag. Det stiller store krav til lærerne fagligt og personligt og kræver, at de har et godt og støttende arbejdsmiljø.

Ved læsning af denne bogs beskrivelse af motivationsforskningen opstår stille undren over, at magtens overmennesker stadig fastholder nationale test til at plage folkeskolens elever og lærere, uden at folkeskolens praktikere har nogen gavn af dem. Den samme undren gælder også ulideligt upålidelige eksamensformer, som fremmer præstationsorienteret læring, demotiverer de svageste og opfordrer til overfladisk læring.

Læs hele anmeldelsen på *folkeskolen.dk/816671*

Nyhed

Historie og Samfundsfag på Danmarks Jernbanemuseum

Tag dine elever med på museum i centrum af Odense.
Vi tilbyder interessante læringsforløb i autentiske rammer om industrialisering, dansk og international jernbanehistorie.

Museet er åbent alle dage. Nabo til Odense Station.

Book et forløb på jernbane-museet.dk

Undervisning
Danmarks Jernbanemuseum

Dannebrogsgade 24
5000 Odense C
T 66136630
uvj@jernbanemuseet.dk

En håndsrækning og et skulderklap i bogform

Bogen er en præsentation af sydhavnspædagogik som et værktøj – og en personlig fortælling om et lærerliv.

PÆDAGOGIK

ANMELDT AF: CHRISTINA KROLMER

Sydhavnspædagogik
– vejen til læringsfællesskaber

- Fie Holm
- 150 kroner
- 82 sider
- Hedwig

I år er det 20 år siden, jeg dimitterede og kastede mig ud i lærerlivet. Det, der står skarpest i mine erindringer om de første år på gulvet, er de dygtige og erfarne kolleger, jeg mødte som ny lærer. Ud over at være yderst kompetente undervisere og klasseledere var det særlige ved disse mennesker, at de også havde overskud til at hjælpe mig godt i gang. Ikke kun med at få styr på kopimaskinen og finde de helt rigtige undervisningsmaterialer, men helt basalt ved gavmildt at dele deres egne personlige praksiserfaringer med mig, i forhold til hvordan jeg kunne skabe struktur i min undervisning, styrke fællesskabet i mine klasser og få et godt forældresamarbejde skudt i gang. Tak til jer!

I dag er der skrevet hyldevis af bøger om klasseledelse og forældresamarbejde, både i teori og i praksis. »Sydhavnspædagogik – vejen til læringsfælleskaber« er på flere måder én i rækken, men alligevel mere end det.

Bogens første kapitler er forfatterens erindringer om en opvækst og senere voksenliv i Sydhavnen, hvor fællesskabet er af afgørende betydning, hvilket også er afsættet for pædagogikken. Efter et kapitel om situeret læring, der er afsæt for sydhavnspædagogikken, præsenteres de tre trin: »Samtale om, hvad et fællesskab er«, »opgavefordeling« og »klasseregler på hovedet«. De sidste kapitler byder blandt andet på historier fra den virkelige verden, personlige oplevelser og refleksioner om forældreinddragelse, skoleledelsens rolle og pædagogiske eksempler.

»Sydhavnspædagogik – vejen til læringsfællesskaber« er med sine knap 80 sider, inddelt i korte kapitler, hurtigt og let læst. Der er ingen af de beskrevne teorier, metoder og værktøjer, jeg ikke tidligere er stødt på. Men nu tilhører jeg heller ikke bogens målgruppe, der er »kommende lærere og pædagoger, som vælger at tage ansættelse i folkeskolen«. Med de briller på ændrer billedet af bogen sig: For her er den håndsrækning, jeg selv fik som ny lærer, omend i bogform.

Bogens budskab er klart: Vi har glemt betydningen af fællesskabsbegrebet i vores samfund og hermed også i de danske skoler. Det skal der gøres noget ved, og her er sydhavnspædagogik ét værktøj, der kan anvendes i praksisfællesskabet, klassen.

DLF ORIENTERER

Valg af delegerede fra Lærerstuderendes Landskreds til Danmarks Lærerforenings kongres for perioden 1. april 2020 - 31. marts 2021

Der udskrives herved valg af 10 kongresdelegerede fra Lærerstuderendes Landskreds til Danmarks Lærerforenings kongres for perioden fra den 1. april 2020 til den 31. marts 2021, jævnfør § 15, stk. 2, i Danmarks Lærerforenings vedtægter.

Valg af 10 kongresdelegerede og suppleanter for disse foretages på Lærerstuderendes Landskreds' årsmøde, der indledes fredag den 1. november 2019.

Valgbare er alle almindelige medlemmer af Lærerstuderendes Landskreds, der på valgtidspunktet er godkendt som sådan over for kredsen. Stemmeberettigede er de delegerede til årsmødet og medlemmerne af bestyrelsen i Lærerstuderendes Landskreds.

Kandidatforslag kan fremsættes både forud for årsmødet og på selve mødet. De gyldige kandidatforslag med eventuel skriftlig motivering, der er indkommet forud for årsmødet, udsendes sammen med den endelige dagsorden. Kandidatforslag, der ønskes udsendt forud for årsmødet, skal sendes til Lærerstuderendes Landskreds, Vandkunsten 3, 3. sal, 1467 København K, eller mail til llmail@dlf.org og skal være Lærerstuderendes Landskreds i hænde senest 18. oktober kl. 16.

Anders Bondo Christensen
Formand for Danmarks Lærerforening

DEADLINES FOR STILLINGSANNONCER 2019

Nummer 17: Tirsdag den 1. oktober 2019 kl. 12
Nummer 18: Tirsdag den 15. oktober 2019 kl. 12
Nummer 19: Tirsdag den 29. oktober 2019 kl. 12

Materiale sendes til: stillinger@media-partners.dk

Blokade af Skolen Sputnik og Sputnik STU

Medlemmer må ikke søge job hos Sputnik.

Lærernes Centralorganisation – og dermed Danmarks Lærerforening – har indledt blokade mod Sputnik. Blokaden betyder, at foreningens medlemmer fra torsdag den 4. oktober 2018 ikke må søge job eller lade sig ansætte hos Sputnik.

Blokaden omfatter følgende adresser:
• Sputnik Bogholder Alle (3.-9. klasse)
• Sputnik Krabbesholmvej (0.-7. klasse)
• Sputnik Hejrevej (7.-9. klasse)
• Sputnik Gentofte (4.-9. klasse)
• Sputnik Kupeen, solisttilbud (3.-9. klasse)
• Sputnik Transitten (10. klasse)
• Sputnik Jydeholmen (0.-6. klasse)
• Sputnik Vibevej (7.-9. klasse)
• Sputnik STU Svanevej 14-16, København
• Sputnik STU Søndre Jernbanevej 13, Hillerød.

Blokaden iværksættes, fordi det på trods af gentagne forsøg på at opnå overenskomstdækning med Sputnik ikke er lykkedes. Brud på blokaden kan medføre eksklusion af Danmarks Lærerforening, ligesom man kan miste retten til senere at blive medlem af Danmarks Lærerforening.

LEDERSTILLINGER

KØGE KOMMUNE

Traditioner, forandringer og renovering af bygninger

Skoleleder søges til Vemmedrupskolen, Køge Kommune. Vær med til at præge den ny indretning af skolebygningerne, mens du driver skolen fra nabogrunden.

- Har du en faglig begejstring, der udmøntes i elevernes gode resultater.
- Har du en relevant lederuddannelse og erfaring med ledelse af en folkeskole.
- Vil du være med til at videreføre skolens gode, fungerende traditioner, men samtidigt tænke nyt og kreativt gennem forandringsledelse.
- Vemmedrupskolen er en 1½ -sporet skole med 270 elever samt 50 ansatte. Her er en dygtig og engageret personalegruppe.
- Vemmedrupskolens bygninger står over for en stor renovering og ombygning på grund af skimmelangreb.

Flere oplysninger hos Skolechef Søren Thorborg, tlf. 2046 3790 eller Vemmedrupskolens souschef Maria Christensen tlf.: 5667 6262.

Deadline: d. 9.10. 2019.
Samtaler d. 21.10.2019 og d. 28.10.2019.
Læs mere på: www.koege.dk/skolejob

Køge Kommune ønsker at fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder uanset etnisk baggrund. Vi opfordrer derfor personer med dansk og anden etnisk baggrund at søge stillingen.

www.koegekom.dk

Følg med og deltag i debatten på
folkeskolen.dk

ØVRIGE JOB

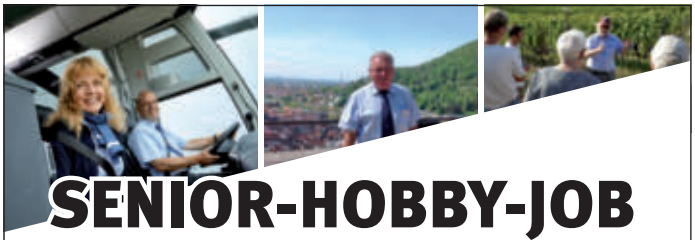

SENIOR-HOBBY-JOB

Bliv lejlighedsvis rejseleder for Riis Rejsers glade gæster

- Har du humor, let til grin og smil?
- Er du på vej til en aktiv efterløns- og seniortilværelse?
- Har du lyst til at lede rejser og øse af din viden?
- Har du årligt måske 4, 8 eller 10 uger til rådighed til rejselederjobbet?

...så er et lejlighedsvis rejselederjob hos Riis Rejser måske noget for dig. Vi søger netop nu flere herlige rejseledere til den kommende sæson, og måske er du interesseret.
Læs mere om jobbet på *www.riisrejser.dk/soeg-rejseleder job/* eller ring til Søren Riis på 96 64 50 11 og hør nærmere om jobbet som lejlighedsvis rejseleder.

Vi glæder os til at høre fra dig!

riis rejser

Tlf. 70 11 47 11 · www.riisrejser.dk

JOBANNONCER

FRA LÆRERJOB.DK

Gå ind på lærerjob.dk og indtast kvik-nummeret.
Så kommer du direkte til annoncen.
De farvede blokke henviser til tre kategorier:

Lederstillinger **Lærerstillinger** **Øvrige job**

Kvik-nr. 75029396

Region Midtjylland, 8800 Viborg

Afdelingsleder for den nye skole ved Kløvhøj

- Ansøgningsfristen er den 29. sep. 2019

Kvik-nr. 75476960

Hillerød Kommune, 3400 Hillerød

Leder af Ungdommens Uddannelsesvejledning

- Ansøgningsfristen er den 02. okt. 2019

Kvik-nr. 75476961

Morsø Kommune, 7900 Nykøbing Mors

Centerchef for Skole- og Dagtilbud

- Ansøgningsfristen er den 30. sep. 2019

Kvik-nr. 75565337

Pilegårdsskolen, 2770 Kastrup

Vil du være en del af ledelsesteamet?

- Ansøgningsfristen er den 04. okt. 2019

Kvik-nr. 75592488

Issø-skolen, 5771 Stenstrup

Viceskoleleder på Issø-skolen

- Ansøgningsfristen er den 13. okt. 2019

Kvik-nr. 74777578

Bråskovgård Efterskole, 8783 Hornsyld

Barselsvikar pr. 21/10 2019

- Ansøgningsfristen er den 30. sep. 2019

Kvik-nr. 75534278

Ishøjgård, 2635 Ishøj

Dygtig og engageret lærer

- Ansøgningsfristen er den 04. okt. 2019

Kvik-nr. 75540199

Herrestrup Skole, 4571 Grevinge

Lærer søges til Herrestrup Skole

- Ansøgningsfristen er den 04. okt. 2019

Kvik-nr. 75591969

Asgård Skole, 4600 Køge

Lærer til Asgård Skole

- Ansøgningsfristen er den 03. okt. 2019

Kvik-nr. 75661575

Bagsværd Kostskole og Gymnasium, 2880 Bagsværd

Lærer

- Ansøgningsfristen er den 08. okt. 2019

Kvik-nr. 75661576

Vindinge Skole, 4000 Roskilde

Relationskompetent lærer til mellemtrinnet

- Ansøgningsfristen er den 06. okt. 2019

lærerjob.dk

Kvik-nr. 75664423

Borup Skole, 4140 Borup

Lærer til Borup Skole

- Ansøgningsfristen er den 10. okt. 2019

Kvik-nr. 75761254

Mariagerfjord Kommune, 9500 Hobro

Dagtilbuds- og skolechef

- Ansøgningsfristen er den 6. okt. 2019

Kvik-nr. 75733337

Marstal Skole, 5960 Ærø

Marstal Skole søger ny lærer

- Ansøgningsfristen er den 9. okt. 2019

Kvik-nr. 75410954

Dueholmskolen, 7900 Nykøbing Mors

Viceskoleleder

- Ansøgningsfristen er den 04. okt. 2019

Klik din annonce ind, når det passer dig – folkeskolen.dk er åben hele døgnet. Priser fra 410 kroner inklusive moms – betal med kort. Se priser på folkeskolen.dk

Annoncer bragt her i bladet kan ses i deres fulde længde på folkeskolen.dk

Ansvarsfraskrivelse
Aftaler indgået mellem annoncører og læsere via fagbladet *Folkeskolens* Bazar og på folkeskolen.dk/bazar er et direkte mellemværende mellem annoncøren og kunden, som vælger at respondere på annoncen.
Folkeskolen, Danmarks Lærerforening og Media-Partners kan ikke drages til ansvar for de annoncer, der er indrykket i Bazar – og vi kontrollerer ikke de annoncerede oplysninger.

Lejlighed, Estepona, Andalusien/Spanien
Pga sygdom udlejes dejlig 3 vær lejlighed i sept/okt/nov. Se www.lafuente.dk. Udlejes også i 2020 uge 18-uge 32.
Telefon: 27107970
www.lafuente.dk

Stort, charmerende byhus i andalusisk bjergby
550€/uge. Se www.casavila.dk
Telefon: 20781416
www.casavila.dk

RUBRIKANNONCER

Ring på 8020 8870 og få en uforpligtende snak med Tommy eller Sandie, to af vores Amsterdam-eksperter. **Prisen gælder i udvalgte perioder og inkluderer rejse med 4-stjernet bus, 3 overnatninger og morgenmad.*

Tommy Iversen

Sandie Pedersen

ALFA TRAVEL
ALFATRAVEL.DK - INFO@ALFATRAVEL.DK - 80 20 88 70

eurotourist.dk
SKOLEREJSER TIL HELE EUROPA
98 12 70 22

Lejrskole i Sønderjylland
Universe, 1864 og Tyskland
www.6401.dk

BERLINSPECIALISTEN
Vi er specialister på grupperejser til Berlin !
4 dg/3 nt. inkl. morgenmad, ophold i flersengsværelser på valgt indkvartering samt bus t/r .....fra kr. **790**
www.berlinspecialisten.dk

Næste nummer udkommer torsdag den 10. oktober

DANMARKS LÆRERFORENING

Vandkunsten 12
1467 København K
Telefon 3369 6300

dlf@dlf.org
www.dlf.org

FORMAND
Lærer **Anders Bondo Christensen** træffes i foreningens sekretariat efter aftale.

SEKRETARIATSCHEF
Bo Holmsgaard

SEKRETARIATET
Sekretariatet har telefontid mandag-torsdag kl. 9.00-15.30 og fredag klokken 9.00-14.30
Der er åbent for personlige henvendelser mandag-torsdag kl. 9.00-15.30.
Fredag kl. 9.00-14.30.

SERVICELINJEN, telefon 3369 6300
Er du i tvivl om, hvor og hvornår du kan henvende dig med et problem, kan du ringe til servicelinjen. Her kan du få oplyst, om du skal henvende dig til kredsen, dlf/a, Lærernes Pension mv., om kredskontorets åbningstid, adresser og telefonnumre.

Servicelinjen er åben mandag-torsdag fra klokken 9.00 til 15.30, fredag fra klokken 9.00 til 14.30.

MEDLEMSHENVENDELSER
Henvendelser om pædagogiske, økonomiske og tjenstlige forhold skal ske til den lokale kreds.
Til sekretariatet i København kan man henvende sig om konkrete sager om arbejdsskader og psykisk arbejdsmiljø, om medlemsadministration, låneafdeling, understøttelseskasse og udlejning af foreningens sommerhuse.

KONTINGENTNEDSÆTTELSE ELLER -FRITAGELSE
kan søges af medlemmer, der er ledige, har orlov eller er på barsel, og som modtager dagpenge. Reglerne er beskrevet på www.dlf.org

LÅN
Henvendelse om lån kan ske på telefon 33 69 63 00, eller der kan ansøges direkte på vores hjemmeside www.dlf-laan.dk

Du kan se den aktuelle rente og beregne dit lån på: www.dlf-laan.dk

SKOLELEDER FORENINGEN

Snaregade 10 A, 1205 København K • Tlf. 70 25 10 08
skolelederne@skolelederne.org • www.skolelederne.org

Åbent for medlemshenvendelser mandag, onsdag og torsdag 9.00-15.30, tirsdag 10.00-15.30 og fredag 9.00-14.00

Formand Claus Hjortdal • Næstformand Dorte Andreas
Kontakt til de lokale afdelinger af Skolelederforeningen: Se hjemmesiden

Skolelederforeningen er den forhandlingsberettigede organisation for landets skoleledere. Som medlem kan du henvende dig for rådgivning om tjenstlige problemstillinger, løn- og arbejdsforhold mv. Læs også bladet Plenum og nyhedsbrevet Plenum+.

Lærerstuderendes Landskreds

LÆRERSTUDERENDES LANDSKREDS

Vandkunsten 3 3. sal, 1467 København K.
Telefon 3393 9424, ll@llnet.dk • www.llnet.dk

Forperson
Lærerstuderende Rasmus Holme Nielsen, 3092 5515, LLforperson@dlf.org
Studerende kan søge rådgivning i Lærerstuderendes Landskreds, LL.

Lærernes a-kasse

Kompagnistræde 32 · 1208 København K · Tlf: 7010 0018
www.laka.dk

Formand
Lærer Gordon Ørskov Madsen
Træffes I sekretariatet efter aftale

Hovedkontor
Kompagnistræde 32
1208 København K

Tlf: 7010 0018
Fax: 3314 3955
Email: via hjemmesiden
www.laka.dk

Kontaktoplysninger
Regionscentrene har åbent for personligt fremmøde i a-kassens kontakttid.

Vil du have en personlig samtale, aftaler du en tid ved at ringe på tlf. 7010 0018.

Du kan også sende en besked via hjemmesiden

Regionscentre Odense
Klaregade 7, 1.
5000 Odense C
Tlf: 7010 0018

Esbjerg
Skolegade 81, 3.
6700 Esbjerg
Tlf: 7010 0018

Århus – Risskov
Ravnsøvej 6
8240 Risskov
Tlf: 7010 0018

Aalborg
C. W. Obels plads 1 B, 1.
9000 Aalborg
Tlf: 7010 0018

København
Hestemøllestræde 5
1464 København K
Tlf: 7010 0018

Åbningstider
Man - tors: 9.00–15.30
Fre: 9.00–14.30

Lærernes a-kasse Tlf: 7010 0018

folkeskolen

FAGBLAD FOR UNDERVISERE

Fagbladet *Folkeskolen* og folkeskolen.dk udgives af udgiverselskabet Fagbladet Folkeskolen ApS, som ejes af Stibo Complete og Danmarks Lærerforening. Mediet redigeres efter journalistiske væsentlighedskriterier, og chefredaktøren har ansvar for alt indhold.

Forsidefoto: Peter Helles Eriksen.

Folkeskolen er fremstillet hos Stibo Complete, der er miljøcertificeret af Det Norske Veritas efter ISO 14001 og EMAS.

136. årgang, ISSN 0015-5837

Layout og grafisk produktion
OTW A/S

Kontrolleret oplag
2017: 77.028
(Danske Mediers Oplagskontrol)
Læsertallet for 1. halvår 2019 er 166.000. Index Danmark/Gallup.

ABONNEMENT
Se oplysninger om abonnement på: folkeskolen.dk/om-folkeskolen/abonnement/

Udebliver dit blad
Klik på »Klag over bladleveringen« nederst på folkeskolen.dk.
For ændringer vedrørende fremsendelse af bladet send en e-mail til medlemsservice@dlf.org eller ring til 33 69 63 00

Henvendelser til redaktionen
Adresse: Kompagnistræde 34
3. sal, 1208 København K
Post: Postboks 2139
1015 København K
Telefon: 33 69 63 00
E-mail: folkeskolen@folkeskolen.dk
Cvr-nummer: 36968559

Redaktionen
Hanne Birgitte Jørgensen, chefredaktør, ansvarshavende, hjo@folkeskolen.dk
Anne-Christine Pihl, chefsekretær, acp@folkeskolen.dk
Peter Leegaard, ansvarlig for forretningsudvikling, ple@folkeskolen.dk
telefon: 33 69 64 17
Mette Schmidt, bladredaktør, msc@folkeskolen.dk,
telefon: 33 69 64 01
Karen Ravn, webredaktør, kra@folkeskolen.dk,
telefon: 33 69 64 06

Pernille Aisinger, (orlov) pai@folkeskolen.dk
Sebastian Bjerril, bje@folkeskolen.dk
Magnus Jensing Hune, mjh@folkeskolen.dk
Helle Lauritsen, hl@folkeskolen.dk
Erik Bjørn Møller, ebm@folkeskolen.dk
Andreas Brøns Riise, abr@folkeskolen.dk
Caroline Schrøder, csc@folkeskolen.dk
Maria Becher Trier, mbt@folkeskolen.dk

Anmeldelser
Stine Grynberg Andersen, redaktør af anmeldelser, sga@folkeskolen.dk,
telefon: 33 69 64 04

Faglige netværk
Jennifer Jensen, projektansvarlig for de faglige netværk: folkeskolen.dk/fag, jje@folkeskolen.dk

Lærerprofession.dk
De bedste professionsbachelor- og diplomprojekter fra læreruddannelsen og skoleområdet. I samarbejde med Danske Professionshøjskoler.

facebook.dk/folkeskolendk
@folkeskolendk

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt PRESSENÆVNET

166.000 LÆSERE

ANNONCERING
Media-Partners, Niels Bohrs Vej 23, DK-8660 Stilling
Tel.: +45 2967 1436 / +45 2967 1446

Forretningsannoncer: annoncer@media-partners.dk
Stillings- og rubrikannoncer: stillinger@media-partners.dk

Udgivelser	Forretnings-annoncer	Stillings-annoncer	Udkommer
Folkeskolen nr. 17	24. september	1. oktober	10. oktober
Folkeskolen nr. 18	8. oktober	15. oktober	24. oktober
Folkeskolen nr. 19	22. oktober	29. oktober	7. november

USKOLET

VED MORTEN RIEMANN

Et bud på en ny karakterskala – nu uden karakterer

7-trinsskalaen er under kritik – igen. Dens inddeling er alt for rigid, og den bidrager til at fremme en usund præstationskultur. Her er et bud på en mere human karakterskala:

Den fremragende præstation
Nøj, det er flot! Faktisk kun en lille smule dårligere end 12+. Bare pas på, at det ikke bliver for perfekt. Husk, at du sagtens kan opnå anerkendelse, også selv om du ikke hver dag bruger ni timer på at læse lektier.

Den fortrinlige præstation
Det betyder super duper. Hvorfor så ikke den højeste? Nej, nu skal du heller ikke fokusere så meget på karakterer hele tiden. Skolen er for livet, og livet er uretfærdigt – det er en lektie, du kan tage med dig. Så sætter jeg flueben ved dannelse.

Den gode præstation I
Godt. Helt sikkert. Så fint. Lidt kedeligt måske, men forhåbentlig motiverende for dig at vide, at din indsats rækker til en gennemsnitlig plads midt i feltet. Tro mig, da jeg var på din alder – nå, det har jeg fortalt?

Den gode præstation II
Det samme som »Den gode præstation I«. Men vi er nødt til at have nogle flere trin mellem den jævne og den fortrinlige, det kan du nok forstå.

Den gode præstation III
Stadig.

Den gode-præstation IV
En karakterskala med 48 trin er nemlig mere retfærdig.

Den jævne præstation
Ved du hvad: Pyt. Herregud, du er kun et barn, og sådan et halvskidt standpunkt ændrer jo ikke andet, end at det reducerer dine chancer for at få din drømmeuddannelse og et lykkeligt liv med 60-70 procent.

Den tilstrækkelige præstation
Det må så være det omvendte af den utilstrækkelige nedenunder? Men du er jo en rigtig god kammerat, og idrætslærer Anita siger, at du er super dygtig til stikbold. Og Call of Duty, siger du? Det må være tilstrækkeligt.

Den utilstrækkelige præstation
Aj men for helvede, hvad kalder du det her? Hvorfor kan du aldrig tage dig sammen? Se på din søster – prøv dog at være mere som hende! Nå, undskyld. Ved godt, det ikke er nemt for tiden. Der er så meget. Og du har ret: Ingen aner jo alligevel, hvad man skal bruge den skide brøkregning til.

Den ringe præstation
Jaja. Men trøst dig med, at karakterskalaer og testsystemer ustandseligt revideres og erstattes af tal, symboler, bogstaver, ord, som stigmatiserer på nye måder. Snart vil heller ingen kunne huske, hvad den her stod for.

Uskolet er *Folkeskolen*s bagside med satire, som ikke umiddelbart går meget op i fakta. Skulle enkelte navne, hændelser eller undervisningsministre alligevel føles bekendte, er man velkommen til at tro, hvad man vil.

SÅ KAN DE LÆRER DET / 172

NYHED

faglige netværk

VÆR MED I FÆLLESSKABET

PLC

På det nye netværk deler ansatte på skolernes pædagogiske læringscentre faglig viden, tips og holdninger. Der er også artikler om området.

Tilmeld dig netværket og få en mail med nyt.

folkeskolen.dk/PLC

Tip os:

Stine Grynberg, ansvarlig for det faglige netværk PLC
sga@folkeskolen.dk

Al henvendelse til:

folkeskolen
FAGBLAD FOR UNDERVISERE

Postboks 2139
1015 København K

TAG DIN KLASSE MED PÅ **GÅRDBESØG**

Året rundt holder mere end 300 landbrug åbent for skoleklasser. Find en gård og book gratis besøg og læremidler på **skole.lf.dk**

Landbrug & Fødevarer